

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

16. prosince 2020*

Obsah

Právní rámec	12
Protokol č. 14	12
Smlouva o EMS	12
Usnesení Evropské rady ze dne 13. prosince 1997	13
Rozhodnutí 2013/236	14
Prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března 2013	14
Kyperské právo	15
Skutečnosti předcházející sporu	16
Řízení před Tribunálem a napadené rozsudky	18
Řízení a návrhová žádání účastníků řízení před Soudním dvorem	18
Věci C-597/18 P a C-598/18 P	18
Věci C-603/18 P a C-604/18 P	19
K návrhu na znovuotevření ústní části řízení	20
Ke kasačním opravným prostředkům Rady ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P	21
Argumentace účastníků řízení	21
Závěry Soudního dvora	22
K vedlejším kasačním opravným prostředkům Rady ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P	25
Argumentace účastníků řízení	25

* Jednací jazyk: angličtina.

Závěry Soudního dvora	26
Ke kasačním opravným prostředkům navrhovatelů ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P	27
K prvnímu důvodu kasačních opravných prostředků	28
Argumentace účastníků řízení.....	28
Závěry Soudního dvora	28
Ke druhému až čtvrtému důvodu kasačních opravných prostředků	28
Argumentace účastníků řízení.....	28
Závěry Soudního dvora	29
K pátému důvodu kasačních opravných prostředků	30
Argumentace účastníků řízení.....	30
Závěry Soudního dvora	30
K šestému důvodu kasačních opravných prostředků	31
Argumentace účastníků řízení.....	31
Závěry Soudního dvora	32
K sedmému důvodu kasačních opravných prostředků	35
Argumentace účastníků řízení.....	35
Závěry Soudního dvora	35
K osmému důvodu kasačních opravných prostředků	36
Argumentace účastníků řízení.....	36
Závěry Soudního dvora	37
K žalobám před Tribunálem	40
K nákladům řízení	40

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská a měnová politika – Program na podporu stability Kyperské republiky – Restrukturalizaci kyperského dluhu – Rozhodnutí Rady guvernérů Evropské centrální banky (ECB) týkající se poskytnutí nouzové pomoci v oblasti likvidity na žádost Centrální banky Kypru – Prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března, 12. dubna, 13. května a 13. září 2013 – Rozhodnutí 2013/236/EU – Memorandum o porozumění o politice zvláštní hospodářské podmíněnosti uzavřené mezi Kyprem a Evropským mechanismem stability (EMS) – Právo na vlastnictví – Zásada ochrany legitimního očekávání – Rovné zacházení – Mimosmluvní odpovědnost Evropské unie“

Ve spojených věcech C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P a C-604/18 P,

jejichž předmětem jsou čtyři kasační opravné prostředky na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podané dne 21. září 2018 (věci C-597/18 P a C-598/18 P) a dne 24. září 2018 (věci C-603/18 P a C-604/18 P),

Rada Evropské unie, zastoupená A. de Gregorio Merinem a I. Gurovem, jakož i E. Chatziioakeimidou, jako zmocněnci,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka) (C-597/18 P),

podporovaná

Finskou republikou, zastoupenou S. Hartikainenem a J. Heliskoskim, jako zmocněnci,

vedlejší účastníci v řízení o kasačním opravném prostředku (C-597/18 P),

přičemž dalšími účastníky řízení jsou:

D^r. K. Chrysostomides & Co. LLC, se sídlem v Nikósii (Kypr),

Agroton plc, se sídlem v Nikósii,

Joanna Andreou, s bydlištěm v Kato Pyrgos (Kypr),

Kyriaki Andreou, s bydlištěm v Kato Pyrgos,

Bundeena Holding plc, se sídlem v Nikósii,

Henrietta Jindra Burton, s bydlištěm v Londýně (Spojené království),

C & O Service & Investment Ltd, se sídlem v Nikósii,

C. G. Christofides Industrial Ltd, se sídlem v Nikósii,

Phidias Christodoulou, s bydlištěm v Nikósii,

Georgia Phanou Christodoulou, s bydlištěm v Nikósii,

Christakis Christofides, zastoupený vykonatelem závěti,

Theano Chrysafi, s bydlištěm v Nikósii,

Andreas Chrysafis, s bydlištěm v Nikósii,

Dionysios Chrysostomides, s bydlištěm v Nikósii,

Eleni K. Chrysostomides, s bydlištěm v Nikósii,

Eleni D. Chrysostomides, s bydlištěm v Nikósii,

D & C Construction and Development Ltd, se sídlem v Nikósii,

Chrystalla Dekatris, s bydlištěm v Nikósii,

Constantinos Dekatris, s bydlištěm v Nikósii,
D^r. K. Chrysostomides and Co., se sídlem v Nikósii,
Emily Dragoumi, s bydlištěm v Nikósii,
Parthenopi Dragoumi, s bydlištěm v Nikósii,
James Droushiotis, s bydlištěm v Nikósii,
Eastvale Finance Ltd, se sídlem v Nikósii,
Nicos Eliades, s bydlištěm v Nikósii,
Tereza Eliades, s bydlištěm v Nikósii,
Goodway Alliance Ltd, se sídlem v Nikósii,
Christos Hadjimarkos, s bydlištěm v Johannesburgu (Jihoafrická republika),
Johnson Cyprus Employees Provident Fund, se sídlem v Nikósii,
Kalia Georgiou LLC, se sídlem v Limassol (Kypr),
Komposit Ltd, se sídlem v Tortola (Britské Panenské ostrovy),
Platon M. Kyriakides, s bydlištěm v Nikósii,
L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, se sídlem v Nikósii,
Lois Builders Ltd, se sídlem v Nikósii,
Athena Mavronicola-Droushiotis, s bydlištěm v Nikósii,
Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, se sídlem v Nikósii,
Neita International, Inc., se sídlem v Mahé (Seychely),
Sophia Nicolatos, s bydlištěm v Limassol,
Paris & Barcelona Ltd, se sídlem v Tortola,
Louiza Patsiou, s bydlištěm v Larnace (Kypr),
Probus Mare Marine Ltd, se sídlem v Nikósii,
Provident Fund of the Employees of Osel Limited, se sídlem v Nikósii,
R. A. M. Oil Cyprus Ltd, se sídlem v Nikósii,
Steelway Alliance Ltd, se sídlem v Hong Kongu (Čína),
Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, se sídlem v Nikósii,

The Cyprus Phassouri Estates Ltd, se sídlem v Limassol,

The Prnses Ltd, se sídlem v Nikósii,

Christos Tsimon, s bydlištěm v Nikósii,

Nafsika Tsimon, s bydlištěm v Nikósii,

Unienergy Holdings Ltd, se sídlem v Nikósii,

Julia Justine Jane Woods, s bydlištěm v Pafosu (Kypr),

zastoupení P. Tridimase, barrister,

žalobci v prvním stupni (C-597/18 P),

Evropská unie, zastoupená Evropskou komisí,

Evropská komise, zastoupená L. Flynnem, J.-P. Keppennem a T. Maxian Ruschem, jako zmocněnci,

Evropská centrální banka (ECB), zastoupená původně M. O. Szablewskou a K. Laurinavičiusem, jako zmocněnci, ve spolupráci s H.-G. Kamannem, Rechtsanwalt, poté K. Laurinavičiusem, G. Várhelyiem a O. Heinzem, jako zmocněnci, ve spolupráci s H.-G. Kamannem, Rechtsanwalt.

Euroskupina, zastoupená Radou Evropské unie,

žalované v prvním stupni (C-597/18 P),

Rada Evropské unie, zastoupená A. de Gregorio Merinem a I. Gurovem, jakož i E. Chatziioakeimidou, jako zmocněnci,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka) (C-598/18 P)

podporovaná

Finskou republikou, zastoupenou S. Hartikainenem a J. Heliskoskim, jako zmocněnci,

vedlejší účastníci v řízení o kasačním opravném prostředku (C-598/18 P),

přičemž dalšími účastníky řízení jsou:

Eleni Pavlikka Bourdouvali, s bydlištěm v Meneou (Kypr),

Georgios Bourdouvalis, s bydlištěm v Meneou,

Nikolina Bourdouvali, s bydlištěm v Meneou,

Coal Energy Trading Ltd, se sídlem v Road Town (Britské Panenské ostrovy),

Christos Christofi, s bydlištěm v Larnace,

Elisavet Christofi, s bydlištěm v Larnace,

Athanasia Chrysostomou, s bydlištěm v Pafosu,

Sofoklis Chrysostomou, s bydlištěm v Pafosu,
Clearlining Ltd, se sídlem v Road Town,
Alan Dimant, s bydlištěm v Herzlii (Izrael),
Dodoni Ependyseis Chartofylakou Dimosia Etaireia Ltd, se sídlem v Nikósii,
Dtek Holdings Ltd, se sídlem v Nikósii,
Dtek Trading Ltd, se sídlem v Nikósii,
Elma Holdings pcl, se sídlem v Nikósii,
Elma Properties & Investments pcl, se sídlem v Nikósii,
Agrippinoulla Fragkoudi, s bydlištěm v Nikósii,
Dimitrios Fragkoudis, s bydlištěm v Nikósii,
Frontal Investments Ltd, se sídlem v Limassol,
Costas Gavrielides, s bydlištěm v Mammari (Kypř),
Eleni Harou, s bydlištěm v Nea Penteli (Řecko),
Theodora Hasapopoullou, s bydlištěm v Nikósii,
Gladys Iasonos, s bydlištěm v Larnace,
Georgios Iasonos, s bydlištěm v Larnace,
Jupiter Portfolio Investments pcl, se sídlem v Nikósii,
George Karkousi, s bydlištěm v Canterbury (Austrálie),
Lend & Seaserve Ltd, se sídlem v Road Town,
Liberty Life Insurance pcl, se sídlem v Nikósii,
Michail P. Michailidis Ltd, se sídlem v Nikósii,
Michalakis Michaelides, s bydlištěm v Nikósii,
Rena Michael Michaelidou, s bydlištěm v Nikósii,
Akis Micromatis, s bydlištěm v Nikósii,
Erginos Micromatis, s bydlištěm v Nikósii,
Harinos Micromatis, s bydlištěm v Nikósii,
Alvinos Micromatis, s bydlištěm v Nikósii,

Plotinos Micromatis, s bydlištěm v Nikósii,

Nertera Investments Ltd, se sídlem v Nikósii,

Andros Nicolaides, s bydlištěm v Nikósii,

Melina Nicolaides, s bydlištěm v Nikósii,

Ero Nicolaidou, s bydlištěm v Nikósii,

Aris Panagiotopoulos, s bydlištěm v Nea Penteli,

Nikolitsa Panagiotopoulou, s bydlištěm v Nea Penteli,

Lambros Panayiotides, s bydlištěm v Nikósii,

Ersi Papaefthymiou, s bydlištěm v Larnace,

Kostas Papaefthymiou, s bydlištěm v Larnace,

Restful Time Co., se sídlem ve Wilmingtonu (Spojené státy),

Alexandros Rodopoulos, s bydlištěm v Athénách (Řecko),

Seatec Marine Services Ltd, se sídlem v Limassol,

Sofoklis Chrisostomou & Yioí Ltd, se sídlem v Pafosu,

Marinos C. Soteriou, s bydlištěm v Nikósii,

Sparotin Ltd, se sídlem v Nikósii,

Miranda Tanou, s bydlištěm v Nikósii,

Myria Tanou, s bydlištěm v Nikósii,

zastoupení P. Tridimasem, barrister, a K. Chrysostomidesem, dikigoros,

žalobci v prvním stupni (C-598/18 P),

Evropská unie, zastoupená Evropskou komisí,

Evropská komise, zastoupená L. Flynnem, J.-P. Keppennem a T. Maxian Ruschem, jako zmocněnci,

Evropská centrální banka (ECB), zastoupená M. O. Szablewskou a K. Laurinavičiusem, jako zmocněnci, ve spolupráci s H.-G. Kamannem, Rechtsanwalt,

Euroskupina, zastoupená Radou Evropské unie,

žalované v prvním stupni (C-598/18 P),

Dř. K. Chrysostomides & Co. LLC, se sídlem v Nikósii,

Agroton plc, se sídlem v Nikósii,

Joanna Andreou, s bydlištěm v Kato Pyrgos,
Kyriaki Andreou, s bydlištěm v Kato Pyrgos,
Henrietta Jindra Burton, s bydlištěm v Londýně,
C & O Service & Investment Ltd, se sídlem v Nikósii,
C. G. Christofides Industrial Ltd, se sídlem v Nikósii,
Christakis Christofides, zastoupený vykonatelem závěti,
Theano Chrysafi, s bydlištěm v Nikósii,
Andreas Chrysafis, s bydlištěm v Nikósii,
Dionysios Chrysostomides, s bydlištěm v Nikósii,
Eleni K. Chrysostomides, s bydlištěm v Nikósii,
Eleni D. Chrysostomides, s bydlištěm v Nikósii,
D & C Construction and Development Ltd, se sídlem v Nikósii,
Chrystalla Dekatris, s bydlištěm v Nikósii,
Constantinos Dekatris, s bydlištěm v Nikósii,
D^r. K. Chrysostomides and Co., se sídlem v Nikósii,
Emily Dragoumi, s bydlištěm v Nikósii,
Parthenopi Dragoumi, s bydlištěm v Nikósii,
Eastvale Finance Ltd, se sídlem v Nikósii,
Nicos Eliades, s bydlištěm v Nikósii,
Tereza Eliades, s bydlištěm v Nikósii,
Goodway Alliance Ltd, se sídlem v Hong Kongu,
Christos Hadjimarkos, s bydlištěm v Johannesburgu,
Johnson Cyprus Employees Provident Fund, se sídlem v Nikósii,
L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, se sídlem v Nikósii,
Lois Builders Ltd, se sídlem v Nikósii,
Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, se sídlem v Nikósii,
Neita International, Inc., se sídlem v Mahé,

Paris & Barcelona Ltd, se sídlem v Tortola,
Provident Fund of the Employees of Osel Limited, se sídlem v Nikósii,
R. A. M. Oil Cyprus Ltd, se sídlem v Nikósii,
Steelway Alliance Ltd, se sídlem v Hong Kongu,
Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, se sídlem v Nikósii,
The Cyprus Phassouri Estates Ltd, se sídlem v Limassol,
Christos Tsimon, s bydlištěm v Nikósii,
Nafsika Tsimon, s bydlištěm v Nikósii,
Julia Justine Jane Woods, s bydlištěm v Pafosu,
zastoupení P. Tridimasem, barrister (C-603/18 P),
a
Eleni Pavlikka Bourdouvali, s bydlištěm v Meneou,
Georgios Bourdouvalis, s bydlištěm v Meneou,
Nikolina Bourdouvali, s bydlištěm v Meneou,
Christos Christofi, s bydlištěm v Larnace,
Elisavet Christofi, s bydlištěm v Larnace,
Clearlining Ltd, se sídlem v Road Town,
Dtek Holding Ltd, se sídlem v Nikósii,
Dtek Trading Ltd, se sídlem v Nikósii,
Agrippinoulla Fragkoudi, s bydlištěm v Nikósii,
Dimitrios Fragkoudis, s bydlištěm v Nikósii,
Frontal Investments Ltd, se sídlem v Limassol,
Costas Gavrielides, s bydlištěm v Mammari,
Eleni Harou, s bydlištěm v Nea Penteli,
Theodora Hasapopoullou, s bydlištěm v Nikósii,
Gladys Iasonos, s bydlištěm v Larnace,
Georgios Iasonos, s bydlištěm v Larnace,

George Karkousi, s bydlištěm v Canterbury,

Lend & Seaserve Ltd, se sídlem v Road Town,

Michail P. Michailidis Ltd, se sídlem v Nikósii,

Michalakis Michaelides, s bydlištěm v Nikósii,

Rena Michael Michaelidou, s bydlištěm v Nikósii,

Andros Nicolaides, s bydlištěm v Nikósii,

Melina Nicolaides, s bydlištěm v Nikósii,

Ero Nicolaidou, s bydlištěm v Nikósii,

Aris Panagiotopoulos, s bydlištěm v Nea Penteli,

Nikolitsa Panagiotopoulou, s bydlištěm v Nea Penteli,

Alexandros Rodopoulos, s bydlištěm v Athénách,

Seatec Marine Services Ltd, se sídlem v Limassol,

Marinos C. Soteriou, s bydlištěm v Nikósii,

zastoupení P. Tridimasem, barrister, a K. Chrysostomidesem, dikigoros (C-604/18 P),

účastníci řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelé),

přičemž dalšími účastníky řízení jsou:

Evropská unie, zastoupená Evropskou komisí,

Rada Evropské unie, zastoupená E. Chatziioakeimidou, jakož i A. de Gregorio Merinem a I. Gurovem, jako zmocněnci,

Evropská komise, zastoupená L. Flynnem, J.-P. Keppennem a T. Maxian Ruschem, jako zmocněnci,

Evropská centrální banka (ECB), zastoupená M. O. Szablewskou a K. Laurinavičium, jako zmocněnci, ve spolupráci s H.-G. Kamannem, Rechtsanwalt,

Euroskupina, zastoupená Radou Evropské unie,

žalované v prvním stupni (C-603/18 P a C-604/18 P),

Finská republika, zastoupená S. Hartikainenem a J. Heliskoskim, jako zmocněnci,

vedlejší účastnice v řízení o kasačním opravném prostředku na podporu Rady Evropské unie
(C-603/18 P a C-604/18 P),

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, R. Silva de Lapuerta, místopředsedkyně, A. Arabadžev (zpravodaj), A. Prechal, M. Vilaras, M. Ilešič, L. Bay Larsen a A. Kumin, předsedové senátů, E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, I. Jarukaitis a N. Jääskinen, soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: M. Longar, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. února 2020,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 28. května 2020,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačními opravnými prostředky ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P se Rada Evropské unie domáhá zrušení rozsudků Tribunálu Evropské unie ze dne 13. července 2018, K. Chrysostomides & Co. a další v. Rada a další (T-680/13, dále jen „první napadený rozsudek“, EU:T:2018:486), a ze dne 13. července 2018, Bourdouvali a další v. Rada a další (T-786/14, dále jen „druhý napadený rozsudek“, nezveřejněný, EU:T:2018:487) (dále jen společně „napadené rozsudky“), v rozsahu, v němž zamítají námitky nepřijatelnosti, které Rada vznesla ve vztahu k žalobám podaným žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P proti Euroskupině.
- 2 Svými kasačními opravnými prostředky se D^r. K. Chrysostomides & Co. LLC, Agroton plc, Joanna a Kyriaki Andreou, Henrietta Jindra Burton, C & O Service & Investment Ltd, C.G. Christofides Industrial Ltd, Christakis Christofides, Theano Chrysafi, Andreas Chrysafis, Dionysios Chrysostomides, Eleni K. a Eleni D. Chrysostomides, D & C Construction and Development Ltd, Chrystalla Dekatris, Constantinos Dekatris, D^r. K. Chrysostomides and Co., Emily Dragoumi, Parthenopi Dragoumi, Eastvale Finance Ltd, Nicos Eliades, Tereza Eliades, Goodway Alliance Ltd, M. Christos Hadjimarkos, Johnson Cyprus Employees Provident Fund, L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, Lois Builders Ltd, Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, Neita International, Inc., Paris & Barcelona Ltd, Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, R. A. M. Oil Cyprus Ltd, Steelway Alliance Ltd, Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, The Cyprus Phassouri Estates Ltd, Christos Tsimon, Nafsika Tsimon a Julia Justine Jane Woods, navrhovatelé ve věci C-603/18 P, jakož i Eleni Pavlikka Bourdouvali, Georgios Bourdouvalis, Nikolina Bourdouvali, Christos Christofi, Elisavet Christofi, Clearlining Ltd, Dtek Holding Ltd, Dtek Trading Ltd, Agrippinoulla Frangkoudi, Dimitrios Frangkoudis, Frontal Investments Ltd, Costas Gavrielides, Eleni Harou, Theodora Hasapopoullou, Gladys Iasonos, Georgios Iasonos, George Karkousi, Lend & Seaserve Ltd, Michail P. Michailidis Ltd, Michalakis Michaelides, Rena Michael Michaelidou, Andros Nicolaides, Melina Nicolaides, Ero Nicolaidou, Aris Panagiotopoulos, Nikolitsa Panagiotopoulou, Alexandros Rodopoulos, Seatec Marine Services Ltd a Marinos C. Soteriou, navrhovatelé ve věci C-604/18 P (dále jen společně „navrhovatelé“), domáhají v uvedeném pořadí zrušení prvního napadeného rozsudku a druhého napadeného rozsudku.
- 3 Svými vedlejšími kasačními opravnými prostředky ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P se Rada domáhá zrušení částí napadených rozsudků, ve kterých Tribunál zamítl její námitky nepřijatelnosti v rozsahu, v němž se týkají žalob směřujících proti čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí Rady 2013/236/EU ze dne 25. dubna 2013 určeného Kypru o zvláštních opatřeních pro obnovu finanční stability a udržitelného růstu (Úř. věst. 2013, L 141, s. 32).

Právní rámec

Protokol č. 14

- 4 Článek 1 protokolu (č. 14) o Euroskupině, který je přílohou Smlouvy o EU a Smlouvy o FEU (dále jen „protokol č. 14“), zní takto:

„Ministři členských států, jejichž měnou je euro, se spolu neformálně scházejí. Tato setkání se konají tak často, jak je třeba, aby mohli diskutovat o otázkách spojených se zvláštní odpovědností, kterou sdílejí v oblasti jednotné měny. [Evropská] [k]omise se setkání účastní. Evropská centrální banka [(ECB)] je vyzvána k účasti na těchto setkáních, která připravují zástupci ministrů financí členských států, jejichž měnou je euro, a zástupci Komise.“

- 5 Článek 2 tohoto protokolu stanoví:

„Ministři členských států, jejichž měnou je euro, volí na dva a půl roku většinou hlasů těchto členských států předsedu.“

Smlouva o EMS

- 6 Dne 2. února 2012 byla v Bruselu uzavřena Smlouva o zřízení Evropského mechanismu stability mezi Belgickým královstvím, Spolkovou republikou Německo, Estonskou republikou, Irskem, Reckou republikou, Španělským královstvím, Francouzskou republikou, Italskou republikou, Kyperskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Republikou Malta, Nizozemským královstvím, Rakouskou republikou, Portugalskou republikou, Republikou Slovinsko, Slovenskou republikou a Finskou republikou (dále jen „Smlouva o EMS“). Tato smlouva vstoupila v platnost dne 27. září 2012.

- 7 Bod 1 odůvodnění Smlouvy o EMS zní takto:

„Evropská rada se dne 17. prosince 2010 shodla na tom, že je potřeba, aby členské státy eurozóny vytvořily stálý mechanismus stability. Tento Evropský mechanismus stability („EMS“) bude plnit úlohu, kterou v současné době plní Evropský nástroj finanční stability („EFSF“) a Evropský mechanismus finanční stabilizace („EFSM“) a která spočívá v poskytování finanční pomoci členským státům eurozóny v případě potřeby.“

- 8 V souladu s články 1 a 2 a čl. 32 odst. 2 uvedené smlouvy mezi sebou smluvní strany této smlouvy, a sice členské státy, jejichž měnou je euro (dále jen „ČSMĚ“), zřizují mezinárodní finanční instituci – EMS.

- 9 Článek 3 uvedené smlouvy zní:

„Účelem EMS je mobilizovat finanční zdroje a v rámci přísné podmíněnosti přizpůsobené zvolenému nástroji finanční pomoci poskytovat podporu stability svým členům, kteří se potýkají se závažnými potížemi s financováním nebo kterým takové potíže hrozí, je-li to nezbytné k zajištění finanční stability eurozóny jako celku a jejích členských států. Za tím účelem je EMS oprávněn opatřovat si finanční prostředky emisí finančních instrumentů nebo uzavíráním finančních či jiných smluv nebo dohod se svými členy, s finančními ústavy nebo s jinými subjekty.“

- 10 Článek 4 odst. 1 téže smlouvy uvádí:

„EMS má radu guvernérů a správní radu, jakož i generálního ředitele a potřebné zaměstnance.“

11 Článek 5 odst. 3 Smlouvy o EMS stanoví, že „[z]asedání rady guvernérů [EMS] se mohou účastnit jako pozorovatelé člen [...] [K]omise odpovědný za hospodářské a měnové záležitosti a prezident ECB, jakož i předseda Euroskupiny (není-li sám předsedou nebo členem rady guvernérů).“

12 Článek 12 této Smlouvy zakotvuje zásady, jimiž se řídí podpora stability, a v odstavci 1 stanoví:

„Je-li to nezbytné k zajištění finanční stability eurozóny jako celku a jejích členských států, může EMS poskytnout členovi EMS podporu stability, jež podléhá přísné podmíněnosti přizpůsobené zvolenému nástroji finanční pomoci. Tato podmíněnost může mít zejména podobu makroekonomického ozdravného programu nebo povinnosti nadále splňovat předem stanovené podmínky pro poskytnutí podpory.“

13 Článek 13 Smlouvy o EMS popisuje postup pro poskytnutí podpory stability členovi EMS následovně:

„1. Člen EMS může předložit žádost o podporu stability předsedovi rady guvernérů. V této žádosti se uvede nástroj nebo nástroje finanční pomoci, které mohou připadat v úvahu. [...]“

2. Na základě žádosti člena EMS a posouzení provedeného podle odstavce 1 může rada guvernérů v zásadě rozhodnout o poskytnutí podpory stability dotčenému členovi EMS v podobě programu finanční pomoci.

3. Přijme-li rada guvernérů rozhodnutí podle odstavce 2, pověří [Komisi], aby v součinnosti s ECB a pokud možno společně s [Mezinárodním měnovým fondem (MMF)] s dotčným členem EMS vyjednala memorandum o porozumění, v němž bude podrobně vymezena podmíněnost, s níž je tento program finanční pomoci spojen. Obsah memoranda o porozumění bude odrážet závažnost nedostatků, které je třeba řešit, a zvolený nástroj finanční pomoci. Generální ředitel EMS souběžně připraví návrh dohody o programu finanční pomoci, ve kterém se upřesní finanční podmínky a pravidla pomoci a zvolené nástroje a který přijímá rada guvernérů.

Memorandum o porozumění musí být plně slučitelné s opatřeními na koordinaci hospodářských politik upravenými [Smlouvou o FEU], zejména s veškerými akty práva Evropské unie, včetně veškerých stanovisek, varování, doporučení nebo rozhodnutí určených dotčenému členovi EMS.

4. [K]omise podepíše memorandum o porozumění jménem EMS, pokud splňuje podmínky stanovené v odstavci 3 a pokud bylo schváleno radou guvernérů.

5. Správní rada schválí dohodu o programu finanční pomoci, jež upřesňuje finanční aspekty poskytované podpory stability a případně i pravidla pro vyplacení první tranše pomoci.

[...]

7. [K]omise dbá v součinnosti s ECB a pokud možno společně s MMF na dodržování podmíněnosti, s níž je program finanční pomoci spojen.“ *(neoficiální překlad)*

Usnesení Evropské rady ze dne 13. prosince 1997

14 Usnesení Evropské rady ze dne 13. prosince 1997 o koordinaci hospodářských politik ve třetí etapě hospodářské a měnové unie a o člancích 109 a 109b Smlouvy o ES (Úř. věst. 1998, C 35, s. 1, dále je „usnesení Evropské rady ze dne 13. prosince 1997“) zejména v bodě 6 stanoví:

„Ministři [ČSME] se mohou spolu neformálně scházet, aby mohli diskutovat o otázkách spojených se zvláštní odpovědností, kterou sdílejí v oblasti jednotné měny. Komise, a případně [ECB] jsou vyzvány k účasti na těchto setkáních.“ *(neoficiální překlad)*

Rozhodnutí 2013/236

- 15 Článek 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 má následující znění:

„Ve snaze ozdravit svůj finanční sektor [Kyperská republika] i nadále důkladně reformuje a restrukturalizuje bankovní sektor a posiluje životaschopné banky prostřednictvím obnovení jejich kapitálu, řešení problémů s likviditou a posílení dohledu nad nimi. Program stanoví tato opatření a výstupy:

[...]

- b) provedení nezávislého ocenění aktiv bank [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD] a [Cyprus Popular Bank Public Co. LTD] a rychlé začlenění operací [Cyprus Popular Bank Public Co.] do [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia]. Ocenění se provede rychle, aby bylo možné dokončit konverzi vkladů na kapitál v [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia];

[...]“

Prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března 2013

- 16 V prohlášení ze dne 25. března 2013 uvedla Euroskupina, že dosáhla dohody s kyperskými orgány o základních prvcích budoucího makroekonomického ozdravného programu, který má podporu všech ČSME, jakož i Komise, ECB a MMF (dále jen „prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března 2013“).

- 17 V tomto prohlášení se uvádí zejména následující:

„Euroskupina vítá plány na restrukturalizaci finančního sektoru uvedené v příloze. Tato opatření budou sloužit jako základ pro znovuoobnovení životaschopnosti finančního sektoru. Zejména zaručují všechny vklady do 100 000 eur v souladu s unijními zásadami.

Program bude obsahovat rozhodný přístup k řešení nerovnováhy finančního sektoru. Dojde k odpovídajícímu zmenšení finančního sektoru [...]

Euroskupina naléhavě vyzývá k okamžitému provedení dohody mezi [Kyperskou republikou] a [Řeckou republikou] o řeckých pobočkách kyperských bank, která současně chrání stabilitu řeckých i kyperských bankovních systémů.“

- 18 Příloha uvedeného prohlášení zní následovně:

„V návaznosti na předložení politických návrhů orgánů [Kyperské republiky], které Euroskupina všeobecně přivítala, se dosáhlo následující dohody:

1. [Cyprus Popular Bank Public Co.] bude neprodleně restrukturalizována – s plným přispěním akcionářů, držitelů dluhopisů a nepojištěných vkladatelů – na základě rozhodnutí Kyperské centrální banky pomocí nově přijatého rámce řešení problémů bank.
2. [Cyprus Popular Bank Public Co.] bude rozdělena na ‚špatnou banku‘ a ‚dobrou banku‘. ‚Špatná banka‘ bude postupně zlikvidována.

3. „Dobrá banka“ bude začleněna do [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] pomocí rámce řešení problémů bank a po konzultaci správních rad [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] a [Cyprus Popular Bank Public Co.]. To přinese [mimořádnou podporu likvidity] ve výši 9 miliard eur. Pouze nepojištěné vklady v [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] zůstanou zmrazeny až do provedení rekapitalizace a následně mohou podléhat příslušným podmínkám.
4. Rada guvernérů ECB poskytne likviditu [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] v souladu s platnými pravidly.
5. [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] bude rekapitalizována prostřednictvím konverze nezajištěných vkladů na vlastní zdroje s plným přispěním akcionářů a držitelů dluhopisů.
6. Konverze se provede tak, že bude zajištěn poměr kapitálu ve výši 9 % na konci programu.
7. Všichni držitelé pojištěných vkladů ve všech bankách budou plně chráněni v souladu s relevantními [unijními] právními předpisy.
8. Finanční pomoc v rámci programu (do 10 miliard eur) nebude použita na rekapitalizaci [Cyprus Popular Bank Public Co.] nebo [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia].“

Kyperské právo

- 19 Podle čl. 3 odst. 1 a čl. 5 odst. 1 O peri exiysianis pistotikon kai allon idrimaton nomos (č. 17(I)/2013 [zákon o ozdravení úvěrových institucí a dalších finančních institucí č. 17(I)/2013]) ze dne 22. března 2013, [EE, příloha I (I), č. 4379, 22. 3. 2013, s. 117, dále jen „zákon ze dne 22. března 2013“], byla Kyperská centrální banka (KCB) společně s ministerstvem financí (Kypr) pověřena ozdravením finančních institucí dotčených uvedeným zákonem. Článek 12 odst. 1 zákona ze dne 22. března 2013 za tímto účelem zaprvé stanoví, že KCB může nařízením provést restrukturalizaci dluhů a závazků instituce v režimu řešení krize, a to snížením, přeměnou, stanovením nových lhůt splatnosti či novací jmenovitého kapitálu anebo zůstatku jakýchkoli stávajících nebo budoucích pohledávek vůči této instituci, popřípadě konverzí dluhopisů do vlastního kapitálu. Zadruhé tento článek stanoví, že „pojištěné vklady“ ve smyslu čl. 2 pátého pododstavce zákona ze dne 22. března 2013 jsou z těchto opatření vyloučeny. Mezi účastníky řízení je nesporné, že se jedná o vklady do 100 000 eur.
- 20 Kanonistiki Dioikitiki Praxi 96/2013, peri tis polisis ergasion ton en elladi ergasion tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias LTD (nařízení 96/2013, o prodeji některých činností Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD v Řecku) ze dne 26. března 2013 [EE, příloha III (I), č. 4640, 26.3.2013, s. 745, dále jen „nařízení č. 96“], a Kanonistiki Dioikitiki Praxi 97/2013, peri tis polisis ergasion ton en elladi ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd) ze dne 26. března 2013 [EE, příloha III (I), č. 4640, 26.3.2013, s. 749, dále jen „nařízení č. 97“] stanoví v uvedeném pořadí prodej poboček Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia (dále jen „BoC“) a prodej poboček Cyprus Popular Bank Public Co. (dále jen „Laiki“) usazených v Řecku (dále jen společně „řecké pobočky“).
- 21 Kanonistiki Dioikitiki Praxi 103/2013, peri diasosis me idia mesa tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias LTD [nařízení 103/2013 o ozdravení vlastními prostředky Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD) ze dne 29. března 2013 [EE, příloha III (I), č. 4645, 29.3.2013, s. 769, dále jen „nařízení č. 103“] stanoví rekapitalizaci BoC, a to zejména na náklady jejích nepojištěných vkladatelů, akcionářů a držitelů jejích dluhopisů tak, aby mohla pokračovat v poskytování bankovních služeb. Nepojištěné vklady tak byly přeměněny na akcie BoC (37,5 % z každého nepojištěného vkladu), na převoditelné cenné papíry BoC – buď na akcie, nebo na vklady (22,5 % z každého nepojištěného vkladu) – a na cenné papíry, jež může KCB převést na vklady (40 % z každého nepojištěného vkladu). Článek 6

odst. 5 nařízení č. 103 upřesňuje, že pokud příspěvky nepojištěných vkladatelů přesáhnou to, co je nezbytné pro obnovení vlastního kapitálu BoC, orgán příslušný k řešení krize určí částku odpovídající tomuto překapitalizování a bude k ní přistupovat, jako by k převodu nikdy nedošlo.

- 22 V návaznosti na změny nařízení č. 103 ze dne 30. července 2013 bylo 10 % nepojištěných vkladů, které byly dříve převedeny na cenné papíry převoditelné na akcie nebo na vklady, převedeno na akcie společnosti BoC. Dále byla jmenovitá hodnota jedno euro každé kmenové akcie společnosti BoC snížena na jeden cent. Následně byla stovka kmenových akcií o jmenovité hodnotě jeden cent spojena do jedné kmenové akcie o jmenovité hodnotě jedno euro. Kmenové akcie o jmenovité hodnotě jeden cent, jejichž počet byl nižší než 100, a proto nemohly být spojeny do nové kmenové akcie o jmenovité hodnotě jedno euro, byly zrušeny.
- 23 Článek 2 ve spojení s článkem 5 Kanonistiki Dioikitiki Praxi 104/2013, *peri tis polisis orismenon ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd* (nařízení č. 104/2013, o prodeji některých činností Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd) ze dne 29. března 2013 [EE, příloha III (I), č. 4645, 29.3.2013, s. 781, dále jen „nařízení č. 104“], stanoví, že dne 29. března 2013 v 6:10 hodin dojde k převodu některých aktiv a pasiv společnosti Laiki, a to včetně vkladů do 100 000 eur, na společnost BoC. Vklady nad 100 000 eur byly ponechány ve společnosti Laiki až do její likvidace.
- 24 V návaznosti na změnu nařízení č. 104 ze dne 30. července 2013 bylo Laiki poskytnuto přibližně 18 % nového základního kapitálu společnosti BoC.

Skutečnosti předcházející sporu

- 25 Pro potřeby tohoto řízení lze skutečnosti předcházející sporu, jak jsou uvedeny v bodech 10 až 28 a 38 až 46 napadených rozsudků, shrnout následovně.
- 26 Během prvních měsíců roku 2012 přistoupili Řecká republika a soukromí držitelé jejích dluhopisů k výměně řeckých dluhopisů s podstatným nominálním odpisem řeckého dluhu drženého soukromými investory [Private Sector Involvement (dále jen „PSI“)].
- 27 V důsledku své exponovanosti vůči cenným papírům, které byly předmětem PSI, několik bank usazených na Kypru, včetně Laiki a BoC, utrpělo významné ztráty a čelilo problémům s nedostatkem kapitálu. Vzhledem k tomu, že Laiki nebyla schopna poskytnout dostatečné zajištění pro získání financování od ECB, požádala o mimořádnou podporu likvidity [Emergency Liquidity Assistance (ELA)] od KCB, v celkové výši 3,8 miliardy eur v květnu 2012 a téměř 9,6 miliardy eur v červenci 2012 a tuto podporu obdržela.
- 28 Za těchto okolností Kyperská republika považovala za nutné zasáhnout na podporu kyperského bankovního sektoru, zejména rekapitalizací společnosti Laiki ve výši 1,8 miliardy eur v červnu 2012. V témže měsíci BoC oznámila, že taktéž požádala kyperské orgány o kapitálovou podporu, ale že ji nezískala.
- 29 Dne 25. června 2012 podala Kyperská republika předsedovi Euroskupiny žádost o finanční pomoc z EMS nebo Evropského nástroje finanční stability. V prohlášení ze dne 27. června 2012 Euroskupina uvedla, že požadovanou finanční pomoc poskytne tento nástroj nebo EMS Kyperské republiky v rámci makroekonomického ozdravného programu, který bude konkretizován v memorandu o porozumění, o němž budou vedena jednání mezi Evropskou komisí ve spolupráci s ECB a MMF na jedné straně a kyperskými orgány na druhé straně. Dne 29. listopadu 2012 vypracovali zástupci Komise, ECB, MMF a Kyperské republiky návrh memoranda o porozumění.

- 30 V březnu 2013 dospěla Kyperská republika a ostatní ČSME k politické dohodě o tomto návrhu memoranda o porozumění. Eurokupina ve svém prohlášení ze dne 16. března 2013 tuto dohodu uvítala a připomněla několik plánovaných ozdravných opatření, k jejichž přijetí se zavázaly kyperské orgány, včetně zavedení daně z bankovních vkladů, restrukturalizace a rekapitalizace bank a rekapitalizace držitelů dluhopisů nižšího řádu z vnitřních zdrojů.
- 31 Dne 18. března 2013 nařídila Kyperská republika uzavření bank v pracovních dnech 19. a 20. března 2013 a následně do 28. března 2013, aby se zabránilo hromadnému vybírání vkladů.
- 32 Dne 19. března 2013 zamítl kyperský parlament návrh zákona kyperské vlády o zavedení daně ze všech bankovních vkladů Kyperské republiky. Kyperská vláda poté vypracovala nový návrh zákona, podle něhož mělo dojít pouze k restrukturalizaci BoC a Laiki.
- 33 Dne 21. března 2013 zveřejnila ECB tiskovou zprávu (dále jen „tisková zpráva ECB ze dne 21. března 2013“), v níž uvedla následující:
- „Rada guvernérů ECB rozhodla zachovat stávající úroveň ELA až do [...] 25. března 2013.
- O prodloužení doby splatnosti lze uvažovat pouze tehdy, pokud by byl zaveden program [Unie nebo MMF], který by zaručil solventnost dotyčných bank.“
- 34 Dne 22. března 2013 přijal kyperský parlament zákon ze dne 22. března 2013.
- 35 V prohlášení ze dne 25. března 2013 uvedla Eurokupina, že dosáhla dohody s kyperskými orgány o základních prvcích budoucího makroekonomického ozdravného programu, který má podporu všech ČSME, jakož i Komise, ECB a MMF.
- 36 Na jedné straně byla dne 26. března 2013 přijata nařízení č. 96 a č. 97 a na druhé straně byla dne 29. března 2013 přijata nařízení č. 103 a č. 104.
- 37 Rada guvernérů EMS na svém zasedání konaném dne 24. dubna 2013:
- potvrdila, že Komise a ECB byly pověřeny provedením posouzení uvedených v čl. 13 odst. 1 Smlouvy o EMS a dále že Komise byla společně s ECB a MMF pověřena, aby s Kyperskou republikou vyjednala memorandum o porozumění podle odstavce 3 uvedeného ustanovení;
 - rozhodla v souladu s návrhem generálního ředitele EMS o poskytnutí podpory stability Kyperské republiky v podobě programu finanční pomoci (dále jen „PFP“);
 - schválila nový návrh memoranda o porozumění, sjednaný mezi Komisí a Kyperskou republikou za spolupráce s ECB a MMF;
 - zmocnila Komisi k podpisu tohoto memoranda o porozumění jménem EMS.
- 38 Dne 25. dubna 2013 přijala Rada v souladu s čl. 136 odst. 1 SFEU rozhodnutí 2013/236, které stanoví řadu „opatření a výstup[ů]“ k nápravě schodku veřejných financí Kyperské republiky a obnově stability finančního systému tohoto členského státu.
- 39 Dne 26. dubna 2013 bylo podepsáno nové memorandum o porozumění (dále jen „memorandum o porozumění ze dne 26. dubna 2013“) ministrem financí Kyperské republiky, guvernérem KCB a jménem EMS místopředsedou Komise a dne 30. dubna 2013 bylo schváleno kyperským parlamentem.

- 40 Dne 8. května 2013 uzavřely EMS, Kyperská republika a KCB dohodu o PFP. Téhož dne schválila správní rada EMS tuto dohodu, jakož i navrhovaný způsob vyplacení Kyperské republiky první tranše pomoci ve výši 3 miliardy eur.
- 41 V prohlášení ze dne 13. května 2013 Euroskupina uvítala rozhodnutí rady guvernérů EMS schválit tuto první tranši pomoci a potvrdila, že Kyperská republika provedla opatření dohodnutá v memorandu o porozumění ze dne 26. dubna 2013.
- 42 V prohlášení ze dne 13. září 2013 uvítala Euroskupina závěr první monitorovací mise Komise, ECB a MMF a skutečnost, že BoC opustila režim řešení krize dne 30. července 2013. Euroskupina kromě toho podpořila uvolnění druhé tranše pomoci ve výši 1,5 miliardy eur Kyperské republiky, k němuž došlo dne 27. září 2013.

Řízení před Tribunálem a napadené rozsudky

- 43 Návrhy došlými soudní kanceláři Tribunálu dne 20. prosince 2013 ve věci T-680/13 a dne 1. prosince 2014 ve věci T-786/14 podali žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P žaloby, kterými se domáhali primárně toho, aby byla Radě, Komisi, ECB a Euroskupině (dále jen „žalovaní“) uložena povinnost zaplatit žalobcům částky uvedené v přílohách jejich žalob, zvýšené o úroky plynoucí od 16. března 2013 do vyhlášení rozsudků Tribunálu, a podpůrně toho, aby bylo určeno, že Unii nebo žalovaným vznikla mimosmluvní odpovědnost, a aby byl určen postup pro určení nahraditelných ztrát, které jim skutečně vznikly.
- 44 Samostatnými podáními došlými soudní kanceláři Tribunálu ve věci T-680/13 ve dnech 14. července 2014, 16. července 2014 a 18. srpna 2014 vznesly Rada, ECB a Komise námitky nepřípustnosti na základě článku 114 jednacího řádu Tribunálu.
- 45 Samostatnými podáními došlými soudní kanceláři Tribunálu ve věci T-786/14 ve dnech 17. dubna 2015, 29. dubna 2015 a 8. května 2015 vznesly Komise, Rada a ECB námitky nepřípustnosti na základě článku 114 jednacího řádu Tribunálu.
- 46 Napadenými rozsudky Tribunál žaloby podané žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P zamítl a uložil těmto žalobcům povinnost nést vlastní náklady řízení a nahradit náklady řízení vynaložené Radou, Komisí a ECB.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení před Soudním dvorem

- 47 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 11. ledna 2019 byly věci C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P a C-604/18 P spojeny pro účely ústní části řízení, jakož i pro účely rozsudku.
- 48 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 21. února 2019 bylo povoleno vedlejší účastenství Finské republiky na podporu návrhových žádání Rady ve věcech C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P a C-604/18 P.

Věci C-597/18 P a C-598/18 P

- 49 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil části napadených rozsudků, ve kterých Tribunál zamítl její námitky nepřípustnosti v rozsahu, v němž se týkají žalob podaných žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P proti Euroskupině, a

- uložil těmto účastníkům řízení náhradu nákladů řízení o kasačních opravných prostředcích.

50 Žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P navrhuji, aby Soudní dvůr:

- kasační opravné prostředky zamítl a
- uložil Radě náhradu nákladů řízení.

51 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- kasačním opravným prostředkům vyhověl a
- uložil žalobcům v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P náhradu nákladů řízení o kasačních opravných prostředcích a řízení před Tribunálem.

Věci C-603/18 P a C-604/18 P

52 Navrhovatelé navrhuji, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadené rozsudky;
- vyhověl jejich návrhovým žádáním uplatněným v řízení před Tribunálem;
- zamítl vedlejší kasační opravné prostředky podané Radou;
- uložil odpůrcům náhradu nákladů řízení o kasačních opravných prostředcích a řízení před Tribunálem a
- uložil Radě náhradu nákladů řízení o vedlejších kasačních opravných prostředcích.

53 Rada a ECB navrhuji, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravné prostředky navrhovatelů a
- uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

54 Rada ve vedlejších kasačních opravných prostředcích navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil části napadených rozsudků, ve kterých Tribunál zamítl její námitky nepřipustnosti v rozsahu, v němž se týkají žalob směřujících proti čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236;
- prohlásil žaloby podané navrhovateli proti Radě za nepřipustné;
- uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

55 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek navrhovatelů;
- vyhověl vedlejším kasačním opravným prostředkům podaným Radou a
- uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení o kasačních opravných prostředcích a řízení před Tribunálem.

K návrhu na znovuotevření ústní části řízení

- 56 Po přednesení stanoviska generálního advokáta požádali navrhovatelé podáním došlým soudní kanceláři Soudního dvora dne 16. června 2020, aby v souladu s článkem 83 jednacího řádu Soudního dvora bylo nařízeno znovuotevření ústní části řízení.
- 57 Na podporu svého návrhu navrhovatelé zaprvé tvrdí, že stanovisko přednesené generálním advokátem je v rozporu se zásadou rovnosti zbraní, neboť v něm byly posouzeny pouze argumenty vznesené účastníky řízení v rámci kasačních opravných prostředků podaných Radou ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P, a nikoli argumenty, které navrhovatelé uplatnili na podporu kasačních opravných prostředků ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P. Zadruhé tvrdí, že uvedené stanovisko spočívá na chybném výkladu argumentů předložených navrhovateli na podporu kasačních opravných prostředků ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P, neboť posledně zmínění nikdy netvrdili, že by uznání Euroskupiny jakožto orgánu, jehož akty nebo jednání by mohly být napadeny žalobou na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie na základě čl. 340 druhého pododstavce SFEU, bylo nezbytnou podmínkou k úspěchu jejich návrhů na náhradu škody, která jim údajně vznikla. Podle navrhovatelů z toho v poslední řadě zatřetí vyplývá, že stanovisko generálního advokáta nelze považovat za relevantní pro rozhodnutí projednávaných sporů.
- 58 Je třeba připomenout, že podle čl. 252 druhého pododstavce SFEU je úlohou generálního advokáta předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska ve věcech, které podle statutu Soudního dvora Evropské unie vyžadují jeho účast. Soudní dvůr není vázán stanoviskem generálního advokáta ani důvody, na základě kterých k němu dospěl (rozsudek ze dne 25. července 2018, *Société des produits Nestlé a další v. Mondelez UK Holdings & Services*, C-84/17 P, C-85/17 P a C-95/17 P, EU:C:2018:596, bod 31).
- 59 Kromě toho statut Soudního dvora Evropské unie ani jeho jednací řád nedávají zúčastněným stranám možnost podat vyjádření v reakci na stanovisko přednesené generálním advokátem (rozsudek ze dne 21. prosince 2016, *Komise v. Aer Lingus a Ryanair Designated Activity*, C-164/15 P a C-165/15 P, EU:C:2016:990, bod 31 a citovaná judikatura).
- 60 Nesouhlas zúčastněné strany se stanoviskem generálního advokáta tedy nemůže sám o sobě představovat důvod ke znovuotevření ústní části řízení, a to bez ohledu na otázky, kterými se generální advokát ve stanovisku zabýval (rozsudek ze dne 28. února 2018, *mobile.de v. EUIPO*, C-418/16 P, EU:C:2018:128, bod 30).
- 61 Podle článku 83 jednacího řádu Soudního dvora může však Soudní dvůr kdykoli po vyslechnutí generálního advokáta nařídit znovuotevření ústní části řízení, zejména má-li za to, že věc není dostatečně objasněna, nebo předložil-li některý z účastníků řízení po ukončení této části řízení novou skutečnost, která může mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora, anebo má-li být věc rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení nebo zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie projednán.
- 62 V projednávaných věcech tomu tak není. Na jedné straně totiž důvody a argumenty předložené navrhovateli na podporu kasačních opravných prostředků ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P byly projednány během písemné a ústní části řízení. Na druhé straně je nutno podotknout, že na návrh Soudního dvora, který měl za to, že kasační opravné prostředky podané Radou ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P vznášely podle čl. 20 odst. 5 statutu Soudního dvora Evropské unie novou právní otázku, se generální advokát zaměřil ve stanovisku na posouzení argumentů předložených účastníky řízení v rámci uvedených kasačních opravných prostředků, čímž není dotčeno posouzení argumentů, které navrhovatelé mohli uplatnit během uvedených částí řízení, ze strany Soudního dvora v rámci kasačních opravných prostředků ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P, což na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelé, vylučuje, že by generální advokát provedl chybný výklad těchto argumentů, jelikož

je v rámci svého stanoviska neposoudil. Soudní dvůr tedy po vyslechnutí generálního advokáta pokládá na základě jednotlivých argumentů, které byly před ním náležitě projednány, projednávané věci za dostatečně objasněné.

- 63 S ohledem na výše uvedené není důvodné nařídít znovuotevření ústní části řízení.

Ke kasačním opravným prostředkům Rady ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P

Argumentace účastníků řízení

- 64 Rada vznáší na podporu svých kasačních opravných prostředků jediný důvod, vycházející z nesprávného výkladu judikatury týkající se podmínek přípustnosti žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie ze strany Tribunálu.
- 65 V rámci tohoto důvodu Rada v podstatě tvrdí, že na rozdíl od toho, co Tribunál rozhodl v bodě 113 prvního napadeného rozsudku a v bodě 109 druhého napadeného rozsudku, nelze Euroskupinu považovat za „orgán“ ve smyslu čl. 340 druhého pododstavce SFEU.
- 66 V tomto ohledu má Rada zaprvé za to, že Tribunál relativizoval závěr, k němuž dospěl Soudní dvůr v bodě 61 rozsudku ze dne 20. září 2016 *Mallis a další v. Komise a ECB* (C-105/15 P až C-109/15 P, EU:C:2016:702), podle něhož nelze Euroskupinu pokládat za složení Rady ani ji nelze kvalifikovat jako „instituci“ nebo „jiný subjekt Unie“ ve smyslu článku 263 SFEU.
- 67 Zadruhé Rada připomíná, když cituje rozsudek ze dne 10. dubna 2002, *Lamberts v. Veřejný ochránce práv* (T-209/00, EU:T:2002:94, bod 49), že je sice pravda, že pojem „orgán“ ve smyslu čl. 340 druhého pododstavce SFEU zahrnuje nejen orgány výslovně uvedené v článku 13 SEU, ale také všechny jiné subjekty Unie, které splňují dvě kritéria, a sice zaprvé musí být zřízeny Smlouvami a zadruhé mají přispívat k dosažení cílů Unie, avšak Euroskupina nesplňuje první z těchto dvou kritérií.
- 68 V tomto ohledu Rada vytýká Tribunálu nejprve to, že v bodě 113 prvního napadeného rozsudku a v bodě 109 druhého napadeného rozsudku tvrdil, že Euroskupina je „subjektem Unie formálně zřízeným Smlouvami“, ačkoli je neformálním zasedáním ministrů ČSME, jehož jedinou funkcí je diskutovat o otázkách spojených se zvláštní odpovědností, kterou ministři sdílejí v oblasti jednotné měny. Dále článek 137 SFEU a protokol č. 14 nevytváří Euroskupinu, ale pouze ji uznává. Konečně Rada zdůrazňuje, že Tribunál nezaznamenal žádnou pravomoc přiznanou Euroskupině Smlouvami, ani neshledal, že Euroskupina má vlastní právní subjektivitu.
- 69 Pokud jde o druhé kritérium, Rada uznává, že zasedání Euroskupiny skutečně přispívají k dosažení unijních cílů, ale zdůrazňuje, že čl. 119 odst. 2 SFEU ani článek 3 SEU vůbec nezmiňuje Euroskupinu jako subjekt.
- 70 Zatřetí Rada odmítá obavu vyjádřenou Tribunálem v bodě 114 prvního napadeného rozsudku a v bodě 110 druhého napadeného rozsudku, že neuznání možnosti podat žalobu na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie proti Euroskupině vytváří mezeru v oblasti účinné soudní ochrany, jejíž zásada je zakotvena v čl. 19 odst. 1 druhém pododstavci SEU.
- 71 Rada v tomto ohledu zaprvé připomíná, když cituje rozsudek ze dne 20. září 2016, *Ledra Advertising a další v. Komise a ECB* (C-8/15 P až C-10/15 P, EU:C:2016:701, bod 55), že Komise může být shledána odpovědnou za protiprávnost aktů EMS. Zadruhé Rada podotýká, že jak Tribunál uznal v bodě 238 prvního napadeného rozsudku a v bodě 237 druhého napadeného rozsudku, může být přípustnost žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie v některých případech podmíněna vyčerpáním vnitrostátních procesních prostředků, které jsou dostupné za účelem dosažení zrušení

rozhodnutí vnitrostátního orgánu za předpokladu, že tyto vnitrostátní procesní prostředky zajišťují účinným způsobem ochranu práv dotčených osob tím, že mohou vést k náhradě tvrzené škody. Zatřetí Rada uvádí, že by Soudní dvůr mohl v souladu s článkem 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi (Úř. věst. 2013, L 140, s. 1), přezkoumat akty Rady, které předcházejí a předjímají obsah podmínek EMS. V poslední řadě začtvrté Rada odkazuje na bod 66 stanoviska generálního advokáta Watheleta ve spojených věcech *Mallis a další v. Komise a ECB* (C-105/15 P až C-109/15 P, EU:C:2016:294), z něhož vyplývá, že by neexistence přímé žaloby proti Euroskupině byla v rozporu se zásadou účinné soudní ochrany pouze tehdy, kdyby Euroskupina získala ve Smlouvách pravomoc přijímat akty se závaznými právními účinky vůči třetím osobám. To se však nestalo, jelikož Euroskupina je podle Rady diskusním fórem, a nikoliv rozhodovací institucí.

- 72 Na jednání před Soudním dvorem Rada dodala, že zásada účinné soudní ochrany není kritériem pro určení pravomoci unijních soudů nad rámec znění Smluv.
- 73 Komise tvrdí, že články 263 a 340 SFEU mají stejnou oblast osobní působnosti. V této souvislosti Komise podotýká, že Tribunál neuvedl žádný rozsudek, který by určil, že akt nebo jednání subjektu, jehož akty nejsou napadnutelné žalobou na neplatnost, by naproti tomu mohly být napadeny v rámci žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie.
- 74 Žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P zpochybňují opodstatněnost jediného důvodu kasačních opravných prostředků uplatněného Radou. Zaprvé tvrdí, že prohlášení Soudního dvora v bodě 61 rozsudku ze dne 20. září 2016, *Mallis a další v. Komise a ECB* (C-105/15 P až C-109/15 P, EU:C:2016:702), podle kterého nelze Euroskupinu považovat za „instituci“ nebo „jiný subjekt Unie“ ve smyslu článku 263 SFEU, není relevantní, jelikož se uvedený rozsudek týkal přípustnosti žaloby na neplatnost proti Euroskupině, která je procesním prostředkem odlišným od žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie podle čl. 340 druhého pododstavce SFEU.
- 75 Zadruhé žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P zpochybňují argument, že Euroskupina nebyla zřízena Smlouvami, ačkoli její existence byla formalizována Lisabonskou smlouvou, kterou byl protokol č. 14 přiložen ke Smlouvě o FEU.
- 76 Zatřetí Euroskupina není podle nich pouhým neformálním diskusním fórem, nýbrž nese odpovědnost za vypracování hospodářské a rozpočtové politiky Unie.
- 77 V poslední řadě začtvrté žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P tvrdí, že by absence možnosti vzniku odpovědnosti Unie za akty Euroskupiny byla v rozporu se základním právem na účinnou soudní ochranu zakotveným v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

Závěry Soudního dvora

- 78 Podle čl. 340 druhého pododstavce SFEU nahradí Unie v případě mimosmluvní odpovědnosti v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států škody způsobené jejími orgány nebo jejími zaměstnanci při výkonu jejich funkce.
- 79 Vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie ve smyslu uvedeného ustanovení je vázán na splnění souboru podmínek, a sice protiprávnosti jednání vytykaného unijnímu orgánu, skutečné existence škody a existence příčinné souvislosti mezi jednáním tohoto orgánu a uplatňovanou škodou (rozsudek ze dne 20. září 2016, *Ledra Advertising a další v. Komise a ECB*, C-8/15 P až C-10/15 P, EU:C:2016:701, bod 64 a citovaná judikatura).

- 80 Pojem „orgán“ ve smyslu uvedeného ustanovení zahrnuje nejen orgány Unie uvedené v čl. 13 odst. 1 SEU, ale také všechny ostatní instituce a jiné subjekty Unie zřízené Smlouvami nebo na jejich základě, jejichž cílem je přispět k dosažení cílů Unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. prosince 1992, SGEEM a Etroy v. EIB, C-370/89, EU:C:1992:482, body 13 až 16).
- 81 V projednávaných věcech Tribunál tuto judikaturu připomněl v bodech 82, 106 a 112 prvního napadeného rozsudku a v bodech 78, 102 a 108 druhého napadeného rozsudku. Na základě uvedené judikatury Tribunál v bodě 113 prvního napadeného rozsudku a v bodě 109 druhého napadeného rozsudku rozhodl, že Euroskupina je subjektem Unie zřízeným Smlouvami, jenž má přispívat k dosažení cílů Unie. K tomuto závěru dospěl po provedení analýzy vyjádřené v týchž bodech napadených rozsudků, jež se týkala znění článku 137 SFEU a protokolu č. 14, z nichž vyplývá, že stanoví zejména existenci, složení, podmínky zasedání a funkce Euroskupiny, a dále že se tento subjekt schází k debatování o otázkách, jež podle čl. 119 odst. 2 SFEU spadají do činností Unie za účelem cílů uvedených v článku 3 SEU, k nimž patří vytvoření hospodářské a měnové unie, jejíž měnou je euro.
- 82 V rámci jediného důvodu vzneseného na podporu kasačních opravných prostředků Rada nezpochybňuje kritéria stanovená judikaturou citovanou v bodě 80 tohoto rozsudku pro účely posouzení přípustnosti žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie.
- 83 Rada má však za to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodě 113 prvního napadeného rozsudku a v bodě 109 druhého napadeného rozsudku shledal, že Euroskupina splňuje první z uvedených kritérií, jež vychází z toho, že žalovaný subjekt musí být subjektem Unie zřízeným Smlouvami, přestože článek 137 SFEU a protokol č. 14 uznávají pouze právo ČSME se neformálně scházet a nepřiznávají Euroskupině žádnou pravomoc.
- 84 V této souvislosti je třeba zaprvé podotknout, že Euroskupina byla formálně zřízena usnesením Evropské rady ze dne 13. prosince 1997, podle něhož „ministři [ČSME] se mohou neformálně setkávat, aby mohli diskutovat o otázkách spojených se zvláštní odpovědností, kterou sdílejí v oblasti jednotné měny“ a že „Komise a případně [ECB] se vyzývají k účasti na zasedáních“. Jak zdůraznil též generální advokát zejména v bodech 64, 65, 92, 96, 101, 103 a 106 stanoviska, Euroskupina byla zřízena jako mezivládní subjekt stojící mimo institucionální rámec Unie, jenž má ministrům ČSME umožnit vyměňovat si a koordinovat názory na otázky související s jejich společnou odpovědností v oblasti jednotné měny. Zajišťuje tak funkci propojení mezi státní sférou a unijní sférou za účelem koordinace hospodářských politik ČSME.
- 85 Je pravda, že jak právem konstatoval Tribunál v bodě 113 prvního napadeného rozsudku a v bodě 109 druhého napadeného rozsudku, článek 137 SFEU a protokol č. 14 stanoví zejména existenci, složení, podmínky zasedání a funkce Euroskupiny.
- 86 Avšak na rozdíl od toho, co tvrdí žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P, z tohoto zjištění nelze dovodit, že Euroskupina je subjektem Unie zřízeným Smlouvami ve smyslu judikatury citované v bodě 80 tohoto rozsudku.
- 87 Článek 137 SFEU a protokol č. 14 totiž vskutku formalizovaly existenci Euroskupiny a účast Komise a ECB na jejích zasedáních. Nezměnily však nijak její mezivládní povahu. V tomto ohledu je nutno zejména zdůraznit, že jak již Soudní dvůr judikoval, nelze Euroskupinu pokládat za složení Rady (rozsudek ze dne 20. září 2016, Mallis a další v. Komise a ECB, C-105/15 P až C-109/15 P, EU:C:2016:702, bod 61).
- 88 Zadruhé, jak výslovně vyplývá ze znění usnesení Evropské rady ze dne 13. prosince 1997 i ze znění článku 1 protokolu č. 14 a jak Soudní dvůr rozhodl v bodě 61 rozsudku ze dne 20. září 2016, Mallis a další v. Komise a ECB (C-105/15 P až C-109/15 P, EU:C:2016:702), Euroskupina se vyznačuje neformálností, kterou lze vysvětlit – jak uvedl generální advokát v bodech 64 a 86 stanoviska – cílem

jejího zřízení, kterým je poskytnout hospodářské a měnové unii mezivládní nástroj koordinace, aniž je tím dotčena úloha Rady, která je ústředním prvkem rozhodovacího procesu na unijní úrovni v hospodářské oblasti, nebo nezávislost ECB.

- 89 Zatřetí je nutno konstatovat, že Eurokupina nemá v unijním právním řádě žádnou vlastní pravomoc, neboť se článek 1 protokolu č. 14 omezuje na uvedení toho, že se setkání Eurokupiny konají tak často, jak je třeba, aby mohla diskutovat o otázkách spojených se zvláštní odpovědností, kterou ministři ČSME sdílejí v oblasti jednotné měny, přičemž tuto odpovědnost nesou pouze z důvodu svých pravomocí na vnitrostátní úrovni.
- 90 Z výše uvedeného vyplývá, že Tribunál dospěl neprávem k závěru v bodě 113 prvního napadeného rozsudku a v bodě 109 druhého napadeného rozsudku, že Eurokupina je subjektem Unie zřízeným Smlouvami, a tudíž žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P mohli proti ní podat žalobu na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie na základě čl. 340 druhého pododstavce SFEU.
- 91 Tento závěr není zpochybněn argumentem těchto žalobců, který se opírá o úvahy Tribunálu uvedené v bodě 114 prvního napadeného rozsudku a v bodě 110 druhého napadeného rozsudku, vycházející z porušení článku 47 Listiny.
- 92 V této souvislosti Tribunál v uvedených bodech napadených rozsudků shledal, že by absence možnosti podat na základě čl. 340 druhého pododstavce SFEU žalobu na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie proti Eurokupině byla v rozporu se zásadou Unie práva s ohledem na požadavky související s dodržováním zásady účinné soudní ochrany.
- 93 Je však nutno zdůraznit, že s přihlédnutím k tomu, co bylo uvedeno v bodě 89 tohoto rozsudku, a k tomu, že Eurokupina nemá pravomoc sankcionovat nedodržení politických dohod uzavřených v jejím rámci, se tyto dohody konkretizují a jsou provedeny zejména prostřednictvím aktů a jednání unijních orgánů. Jednotlivci tak mohou podat žalobu na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie proti Radě, Komisi a ECB z důvodu aktů nebo jednání, jež tyto unijní orgány přijímají v návaznosti na takovéto politické dohody, jak to v projednávaných věcech dokládají žaloby podané v prvním stupni žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P.
- 94 V napadených rozsudcích Tribunál v tomto ohledu rozhodl, že žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie v rozsahu, v němž směřovaly proti Radě z důvodu zvláštních opatření, jež byla přijata v rámci tříletého makroekonomického ozdravného programu provedeného Kyprskou republikou a jsou výslovně uvedena v čl. 2 odst. 4 až 15 rozhodnutí 2013/236, jsou přípustné.
- 95 Tribunál obdobně shledal v týchž rozsudcích přípustnými žaloby podané žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P v rozsahu, v němž směřovaly proti Komisi a ECB z důvodu jejich údajného protiprávního jednání při sjednání a podpisu memoranda o porozumění ze dne 26. dubna 2013, které konkretizuje uvedený makroekonomický ozdravný program.
- 96 V této souvislosti je třeba podotknout, že jak vyplývá z čl. 17 odst. 1 SEU, Komise „podporuje obecný zájem Unie“ a „dohlíží na uplatňování práva Unie“ (rozsudky ze dne 27. listopadu 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, bod 163, a ze dne 20. září 2016, Ledra Advertising a další v. Komise a ECB, C-8/15 P až C-10/15 P, EU:C:2016:701, bod 57). Tento orgán si tedy v rámci své účasti na činnostech Eurokupiny zachovává funkci strážce Smluv. Z toho vyplývá, že případná nečinnost Komise při kontrole souladu politických dohod uzavřených v rámci Eurokupiny s unijním právem může vést ke vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie podle čl. 340 druhého pododstavce SFEU.
- 97 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení při výkladu a uplatnění čl. 340 druhého pododstavce SFEU, když v bodech 113 a 114 prvního napadeného rozsudku a v bodech 109 a 110 druhého napadeného rozsudku shledal, že nemá-li být porušena

zásada Unie práva, musí být Euroskupina považována za subjekt Unie zřízený Smlouvami, jehož akty nebo jednání mohou být u unijních soudů napadeny žalobou na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie.

- 98 Je tudíž třeba vyhovět kasačním opravným prostředkům Rady a zrušit napadené rozsudky v částech, v nichž zamítají námitky nepřipustnosti vznesené tímto orgánem v rozsahu, v němž se týkají žalob podaných žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P proti Euroskupině.

K vedlejším kasačním opravným prostředkům Rady ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P

Argumentace účastníků řízení

- 99 Rada, k níž se přidává Komise, uplatňuje na podporu svých vedlejších kasačních opravných prostředků jediný důvod vycházející z toho, že Tribunál chybně v bodech 181 a 191 prvního napadeného rozsudku a v bodech 180 a 190 druhého napadeného rozsudku shledal, že Rada prostřednictvím čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 vyžadovala, aby kyperské orgány zachovaly nebo dále prováděly opatření spočívající v převodu nepojištěných vkladů BoC na akcie, a dále že uvedeným orgánům není přiznán žádný prostor pro uvážení za účelem přehodnocení tohoto převodu. Takovýto výklad by totiž byl podle Rady v rozporu s judikaturou týkající se přípustnosti žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie, již jsou zpochybňovány akt nebo jednání, kterými vnitrostátní orgán zajišťuje provádění unijní právní úpravy, tedy judikaturou, která vyžaduje splnění dvou kumulativních podmínek.
- 100 K první podmínce, tedy že přijetí dotčeného opatření musí být vyžadováno unijním aktem, který je z právního hlediska pro členský stát závazným, Rada nejprve uvádí, že toto opatření bylo přijato před přijetím rozhodnutí 2013/236.
- 101 Rada dále tvrdí, že by žalobcům vznikla stejná škoda, kdyby toto rozhodnutí přijato nebylo, a že požadavek zachování nebo dalšího provádění uvedeného opatření je přičitatelný pouze kyperským orgánům. Povinnost provést nezávislé ocenění aktiv Laiki a BoC, jež je stanovena v čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236, předpokládá, avšak neukládá převod nepojištěných vkladů BoC na akcie.
- 102 Rada konečně uvádí, že rozhodnutí 2013/236 bylo součástí běžné praxe zavedené od počátku krize eurozóny, podle které je podmíněnost spojená s finanční pomocí poskytnutou ČSME spojena s rozhodnutími přijatými Radou na základě článku 136 SFEU, aby tak byla zaručena soudržnost mezivládní oblastí působnosti s unijní oblastí působnosti.
- 103 Pokud jde o druhou podmínku, a sice že vnitrostátní orgány nesmí mít žádný prostor pro uvážení při provádění unijní právní úpravy, Rada tvrdí, že tato podmínka nebyla v každém případě v projednávaných věcech splněna. Rada v tomto ohledu Tribunálu vytýká, že v bodech 186 až 188 prvního napadeného rozsudku a v bodech 185 až 187 druhého napadeného rozsudku shledal, že kyperské orgány nemají žádný prostor pro uvážení za účelem přehodnocení převodu nepojištěných vkladů BoC na akcie z důvodu, že rozhodnutí 2013/236 je pro Kyperskou republiku povinné a vyvolává závazné právní účinky. Tímto činí úvahy Tribunálu podle Rady druhou podmínku nadbytečnou ve vztahu k první podmínce, jak je uvedena v bodě 100 tohoto rozsudku, a obsahuje rozpor v tom, že v bodě 178 prvního napadeného rozsudku a v bodě 177 druhého napadeného rozsudku Tribunál údajně shledal, že uvedené rozhodnutí 2013/236 ponechává naproti tomu kyperským orgánům prostor pro uvážení za účelem stanovení zvláštních pravidel vyžadovaných čl. 2 odst. 6 písm. b) pro začlenění Laiki do BoC.

- 104 Rada mimoto tvrdí, že prostor pro uvážení, který mají kyperské orgány k provedení převodu nepojištěných vkladů BoC na akcie, je podpořen tím, že čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 je formulován obecně a neobsahuje žádný zvláštní pravidlo ohledně tohoto převodu.
- 105 Navrhovatelé mají za to, že vedlejší kasační opravné prostředky Rady jsou nepřípustné, neboť ve skutečnosti směřují k novému posouzení skutkového stavu, a každopádně jsou neopodstatněné. Konkrétně čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 kyperským orgánům zakazuje přehodnotit převod nepojištěných vkladů BoC na akcie, neboť jinak by došlo k nesplnění konkrétní povinnosti stanovené tímto ustanovením dokončit uvedený převod a k nezohlednění závaznosti rozhodnutí 2013/236.

Závěry Soudního dvora

- 106 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury přiznávají článek 268 ve spojení s čl. 340 druhým pododstavcem SFEU unijnímu soudu pravomoc pouze za účelem náhrady škod způsobených orgány Unie nebo jejich zaměstnanci jednajícími při výkonu jejich funkce, tedy k nápravě škod, které by mohly založit mimosmluvní odpovědnost Unie. Naproti tomu škody způsobené vnitrostátními orgány mohou vést pouze k založení odpovědnosti těchto orgánů a je ve výlučné pravomoci vnitrostátních soudů zajistit jejich nápravu (rozsudek ze dne 7. července 1987, L'Étoile commerciale a CNTA v. Komise, 89/86 a 91/86, EU:C:1987:337, bod 17 a citovaná judikatura).
- 107 Z toho vyplývá, že k určení pravomoci unijního soudu je třeba ověřit, zda se protiprávnosti tvrzené na podporu žádosti o náhradu škody skutečně dopustil orgán Unie a nelze ji považovat za přičitatelnou vnitrostátnímu orgánu.
- 108 Právě s ohledem na tyto zásady, správně připomenuté v bodech 83 a 84 prvního napadeného rozsudku a v bodech 79 a 80 druhého napadeného rozsudku, Tribunál zejména zkoumal, zda Rada prostřednictvím čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 vyžadovala od kyperských orgánů, aby zachovaly nebo dále prováděly opatření k začlenění Laiki a převodu nepojištěných vkladů BoC na akcie, a případně zda Kyperská republika měla podle tohoto ustanovení v tomto směru určitý prostor pro uvážení.
- 109 Na úvod je třeba připomenout, že uvedené ustanovení uvádí, že makroekonomický ozdravný program pro Kyperskou republiku stanoví „provedení nezávislého ocenění aktiv bank [BoC] a [Laiki] a rychlé začlenění operací [Laiki] do [BoC]. Ocenění se provede rychle, aby bylo možné dokončit konverzi vkladů na kapitál v [BoC];
- 110 V rámci přezkumu čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 Tribunál zaprvé v bodě 180 prvního napadeného rozsudku a v bodě 179 druhého napadeného rozsudku uvedl, že toto ustanovení „vyžaduje, aby se ve lhůtě umožňující provedení tohoto převodu uskutečnilo nezávislé ocenění aktiv dotčených bank“, a že „z [uvedeného ustanovení] implicitně, ale nevyhnutelně vyplývá“, že kyperské orgány nemohly „přehodnotit [uvedený] převod“. Tribunál z toho v bodě 181 prvního napadeného rozsudku a v bodě 180 druhého napadeného rozsudku dovodil, že „Rada prostřednictvím čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 požadovala, aby Kyperská republika zachovala nebo dále prováděla [převod nepojištěných vkladů BoC na akcie]“.
- 111 Tribunálu nelze vytýkat, že se v částech napadených rozsudků citovaných v předchozím bodě dopustil jakéhokoli nesprávného posouzení. V první řadě totiž ze samotného znění čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 vyplývá, že ocenění aktiv BoC a převod nepojištěných vkladů BoC na akcie jsou technicky propojené operace v tom smyslu, že toto ocenění, jehož účelem je určení průměrné ceny akcie, kterou vkladatelé obdrží výměnou za jejich vklady, bylo stanoveno s jediným cílem, že následně dojde k tomuto převodu.

- 112 V druhé řadě je bezvýznamné, ačkoli Rada tvrdí opak, že rozhodnutí 2013/236 bylo přijato po přijetí opatření, jež spočívalo v převodu nepojištěných vkladů BoC na akcie, neboť jak Tribunál správně uvedl v bodech 157, 159 a 160 prvního napadeného rozsudku a v bodech 156, 158 a 159 druhého napadeného rozsudku, nelze sice mít za to, že Rada vyžadovala přijetí uvedeného opatření, bylo však třeba ověřit, zda tento orgán přijetím rozhodnutí 2013/236 donutil Kyperskou republiku k zachování nebo dalšímu provádění tohoto opatření, což se stalo, jak Tribunál dovodil v bodě 181 prvního napadeného rozsudku a v bodě 180 druhého napadeného rozsudku.
- 113 Argumentace Rady směřující ke zpochybnění závěrů Tribunálu obsažených v bodech 180 a 181 prvního napadeného rozsudku a v bodech 179 a 180 druhého napadeného rozsudku tedy nemůže obstát.
- 114 Zadruhé Tribunál v bodech 183 až 190 prvního napadeného rozsudku a v bodech 182 až 189 druhého napadeného rozsudku ověřil, zda měla Kyperská republika určitý prostor pro uvážení pro splnění požadavku zachování nebo dalšího provádění převodu nepojištěných vkladů BoC na akcie. Tribunál v tomto ohledu v bodech 186 a 187 prvního napadeného rozsudku a v bodech 185 a 186 druhého napadeného rozsudku nejprve upřesnil, že rozhodnutí 2013/236 je pro Kyperskou republiku závazné v celém rozsahu, včetně jeho čl. 2 odst. 6 písm. b), neboť jeho ustanovení jsou formulována zcela kogentně. Dále v bodě 188 prvního napadeného rozsudku a v bodě 187 druhého napadeného rozsudku zdůraznil, že uvedené rozhodnutí mělo vyvolat závazné právní účinky. Konečně v bodech 189 a 190 prvního napadeného rozsudku a v bodech 188 a 189 druhého napadeného rozsudku Tribunál poznamenal, že v odpovědi na organizační procesní opatření Rada uvedla, že rozhodnutí 2013/236 bylo součástí běžné praxe zavedené od počátku krize eurozóny, v souladu s níž je podmíněnost spojená s finanční pomocí poskytnutou ČSME spojena s rozhodnutími přijatými Radou na základě článku 136 SFEU, aby byla zaručena soudržnost mezivládní oblasti působnosti s unijní oblastí působnosti. Tribunál z toho v bodě 191 prvního napadeného rozsudku a v bodě 190 druhého napadeného rozsudku dovodil, že Kyperská republika neměla žádný prostor pro uvážení k přehodnocení převodu nepojištěných vkladů BoC na akcie.
- 115 Jak právem tvrdí Rada, tyto úvahy jsou stiženy vadou spočívající v nesprávném právním posouzení.
- 116 Vzhledem k tomu, že se čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 omezuje na to, že obecně vyžaduje, aby kyperské orgány zachovaly nebo dále prováděly tento převod, aniž jakýmkoli způsobem vymezuje zvláštní pravidla této operace, dospěl totiž Tribunál v bodech 183 až 191 prvního napadeného rozsudku a v bodech 182 až 190 druhého napadeného rozsudku nesprávně k závěru, že tyto orgány neměly žádný prostor pro uvážení pro stanovení takovýchto pravidel, zejména pro určení počtu a hodnoty akcií, které měly být přiděleny vkladatelům BoC výměnou za jejich nepojištěné vklady v této bance.
- 117 Z toho vyplývá, že odůvodnění obsažené ve výše zmíněných bodech napadených rozsudků je stiženo vadou spočívající ve zjevně nesprávném posouzení, jež může vést ke zrušení napadených rozsudků v rozsahu, v němž zamítají námitky nepřipustnosti vznesené Radou ve vztahu k čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236.
- 118 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba vedlejším kasačním opravným prostředkům vyhovět.

Ke kasačním opravným prostředkům navrhovatelů ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P

- 119 Na podporu kasačních opravných prostředků uplatňují navrhovatelé osm důvodů.

K prvnímu důvodu kasačních opravných prostředků

Argumentace účastníků řízení

- 120 V rámci prvního důvodu kasačních opravných prostředků poukazují navrhovatelé v podstatě na řadu pochybení nebo zkreslení důkazů, jichž se údajně dopustil Tribunál v bodech 115 až 118, 127 a 132 prvního napadeného rozsudku a v bodech 111 až 114, 123 a 128 druhého napadeného rozsudku, když rozhodl, že prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března 2013 nepožadovalo, aby Kyperská republika přijala nařízení uvedená v bodech 20 až 24 tohoto rozsudku, a dále že dohoda mezi zástupci ČSME, podle níž bude PFP poskytnuta Kyperské republice pouze tehdy, pokud přijme opatření stanovená v uvedených nařízeních („dohoda o podmíněnosti“), byla uzavřena ministry financí těchto ČSME jakožto členy rady guvernérů EMS, a nikoli jakožto členy Euroskupiny.
- 121 Rada a Komise mají za to, že tento důvod kasačních opravných prostředků je nepřipustný a každopádně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 122 Je třeba podotknout, že tento první důvod kasačních opravných prostředků spočívá, obdobně jako závěry Tribunálu, jež jsou v něm kritizovány, na předpokladu uvedeném v bodě 113 prvního napadeného rozsudku a v bodě 109 druhého napadeného rozsudku, podle něhož je Euroskupina subjektem Unie zřízeným Smlouvami, jehož akty a jednání mohou založit mimosmluvní odpovědnost Unie podle čl. 340 druhého pododstavce SFEU. Jak přitom vyplývá z přezkumu kasačních opravných prostředků Rady ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P, tento předpoklad je stížen vadou spočívající v nesprávném právním posouzení. První důvod kasačních opravných prostředků tudíž každopádně nemůže obstát.

Ke druhému až čtvrtému důvodu kasačních opravných prostředků

Argumentace účastníků řízení

- 123 V rámci druhého až čtvrtého důvodu kasačních opravných prostředků, které je třeba zkoumat společně, navrhovatelé v podstatě vytýkají Tribunálu, že se dopustil nesprávného právního posouzení nebo nesprávného posouzení skutkového stavu a zkreslil tiskovou zprávu ECB ze dne 21. března 2013, sjednání a přijetí memoranda o porozumění ze dne 26. dubna 2013, „závěry Komise, podle nichž opatření přijatá kyperskými orgány byla v souladu s podmíněností“, schválení ze strany Komise a ECB vyplacení jednotlivých tranší PFP Kyperské republice, prohlášení Euroskupiny ze dne 12. dubna, 13. května a 13. září 2013, jakož i rozhodnutí 2013/236.
- 124 Navrhovatelé zejména zpochybňují, že Tribunál mohl po posouzení těchto důkazů dospět k závěru, že odpůrkyně od kyperských orgánů nevyžadovaly, aby přijaly opatření stanovená v nařízeních zmíněných v bodech 20 až 24 tohoto rozsudku, ačkoli zejména jednotlivé akty a jednání odpůrkýň jsou součástí „kontinua“, kdy každý z těchto aktů a jednání je nezbytnou podmínkou pro zachování nebo další provádění těchto opatření ze strany Kyperské republiky a představují koordinované kroky odpůrkýň.
- 125 Navrhovatelé navíc tvrdí, že podle článku 14.4 protokolu (č. 4) o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, který je přílohou Smlouvy o EU a Smlouvy o FEU (dále jen „statut ECB“), pravomoc tohoto orgánu ukončit poskytování ELA znamená, že její přiznání nespadá do výlučných pravomocí národních centrálních bank, takže ECB prostřednictvím tiskové zprávy ze dne 21. března 2013 vyžadovala od kyperských orgánů, aby přijaly opatření uvedená v předchozím bodě.

126 Odpůrkyně s argumenty navrhovatelů nesouhlasí.

Závěry Soudního dvora

- 127 Z článku 256 SFEU, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, čl. 168 odst. 1 písm. d) a článku 169 jednacího řádu Soudního dvora vyplývá, že kasační opravný prostředek musí přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku, jehož zrušení se navrhovatel domáhá, jakož i právní argumenty, které tento návrh specificky podporují. Podle ustálené judikatury Soudního dvora tomuto požadavku neodpovídá kasační opravný prostředek, který se omezuje na zopakování žalobních důvodů a argumentů, které již byly předloženy Tribunálu, ač sám neobsahuje argumentaci směřující specificky k identifikaci vady spočívající v nesprávném právním posouzení, jíž má být stížen rozsudek Tribunálu. Takový kasační opravný prostředek je totiž ve skutečnosti návrhem domáhajícím se pouhého nového přezkumu žaloby předložené Tribunálu, což nespadá do pravomoci Soudního dvora (viz zejména rozsudek ze dne 4. července 2000, Bergaderm a Goupil v. Komise, C-352/98 P, EU:C:2000:361, bod 35, a usnesení ze dne 27. května 2020, Paix et justice pour les juifs séfarades en Israël v. Komise a Rada Evropy, C-798/19 P, nezveřejněné, EU:C:2020:389, body 10 a 11 a citovaná judikatura).
- 128 Kromě toho podle ustálené judikatury není Soudní dvůr příslušný ke zjišťování skutkového stavu ani, až na výjimky, k přezkoumávání důkazů, které Tribunál přijal na podporu tohoto skutkového stavu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. května 2003, T. Port v. Komise, C-122/01 P, EU:C:2003:259, bod 27, a ze dne 25. října 2007, Komninou a další v. Komise, C-167/06 P, nezveřejněné, EU:C:2007:633, bod 40). Posouzení důkazů předložených Tribunálu nepředstavuje s výhradou případu jejich zkreslení právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora (viz zejména rozsudek ze dne 28. května 1998, New Holland Ford v. Komise, C-8/95 P, EU:C:1998:257, bod 26).
- 129 V projednávaných věcech je zaprvé třeba podotknout, že v rozsahu, v němž se argumentace uvedená navrhovateli v rámci druhého a čtvrtého důvodu kasačních opravných prostředků vztahuje k prohlášení Euroskupiny ze dnů 12. dubna, 13. května a 13. září 2013, musí být jako irelevantní odmítnuta z důvodů uvedených v bodě 122 tohoto rozsudku.
- 130 Zadruhé je třeba konstatovat, že pod zástěrkou argumentace vycházející ze zkreslení skutkového stavu a důkazů Tribunálem, spočívají druhý až čtvrtý důvod kasačních opravných prostředků v zásadě v zopakování argumentace předložené navrhovateli Tribunálu, podle které jsou akty a jednání odpůrkyn součástí „kontinua“, a tudíž se domáhají provedení nového posouzení této argumentace Soudním dvorem, k čemuž tento nemá pravomoc.
- 131 Zatřetí v rozsahu, v němž se argumentace navrhovatelů týká sjednání a přijetí memoranda o porozumění ze dne 26. dubna 2013 Komisí, „závěrů Komise, podle nichž opatření přijatá kyperskými orgány byla v souladu s podmíněností“, a schválení ze strany Komise a ECB vyplacení jednotlivých tranší PFP Kyperské republiky, je třeba připomenout, že jak právem rozhodl Tribunál v bodech 167 až 169 prvního napadeného rozsudku a v bodech 166 až 168 druhého napadeného rozsudku, funkce svěřené Komisi a ECB v rámci Smlouvy o EMS nezahrnují žádnou vlastní rozhodovací pravomoc, a činnosti vykonávané těmito dvěma orgány v rámci této smlouvy tak zavazují pouze EMS (rozsudek ze dne 20. září 2016, Ledra Advertising a další v. Komise a ECB, C-8/15 P až C-10/15 P, EU:C:2016:701, bod 53 a citovaná judikatura).
- 132 Z toho vyplývá, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení tím, že shledal, že akty zmíněné v předchozím bodě tohoto rozsudku nejsou přičitatelné Komisi a ECB, nýbrž EMS, aniž to má vliv – jak vyplývá z bodů 201 až 204 prvního napadeného rozsudku a bodů 200 až 203 druhého napadeného rozsudku – na otázku, zda se Komise a ECB dopustily v rámci procesu sjednávání

a přijetí memoranda o porozumění ze dne 26. dubna 2013 nebo v rámci dohledu nad uplatňováním opatření přijatých kyperskými orgány protiprávního jednání souvisejícího s ověřením dodržování unijního práva, jež by mohlo založit mimosmluvní odpovědnost Unie.

- 133 Pokud jde začtvrté o uplatnění článku 14.4 statutu ECB k prokázání, že v rámci poskytování ELA tento orgán vyžadoval od kyperských orgánů přijetí opatření uvedených v bodě 124 tohoto rozsudku, je třeba podotknout, že tento argument pouze opakuje argumentaci uvedenou u Tribunálu, kterou posledně zmíněný po jejím podrobném posouzení v bodech 134 až 155 prvního napadeného rozsudku a v bodech 130 až 151 druhého napadeného rozsudku odmítl. Podle judikatury připomenuté v bodě 127 tohoto rozsudku musí být tudíž takovýto argument odmítnut jako nepřipustný.
- 134 Pokud jde zapáté o rozhodnutí 2013/236, a konkrétně o začlenění Laiki do BoC, jež je zmíněno v čl. 2 odst. 6 písm. b) tohoto rozhodnutí, Tribunál nepochybil, když v bodě 178 prvního napadeného rozsudku a v bodě 177 druhého napadeného rozsudku rozhodl, že toto ustanovení nestanoví zvláštní pravidla pro provádění tohoto opatření, takže kyperské orgány přinejmenším měly rozsáhlý prostor pro uvážení za účelem vymezení těchto pravidel.
- 135 S ohledem na výše uvedené je třeba druhý až čtvrtý důvod kasačních opravných prostředků zamítnout.

K pátému důvodu kasačních opravných prostředků

Argumentace účastníků řízení

- 136 V rámci pátého důvodu kasačních opravných prostředků navrhovatelé tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že měl v bodě 218 prvního napadeného rozsudku a v bodě 217 druhého napadeného rozsudku za to, že jejich žaloby jsou nepřipustné v rozsahu, v němž se týkají rekapitalizace Laiki z vnitřních zdrojů, a to z důvodu, že se navrhovatelé v tomto směru omezili na tvrzení, že akcie této banky byly v důsledku opatření přijatých kyperskými orgány „zrušeny“ bez finančního vyrovnání nebo že jejich ekonomická hodnota „zcela zanikla“, avšak neidentifikovali žádnou spojitost mezi protiprávností, kterou je údajně stiženo rozhodnutí 2013/236, a uplatňovanou škodou ani neupřesnili zapojení Rady do způsobení této škody.
- 137 Navrhovatelé nejprve uvádí, že z přílohy prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března 2013 a z bodu 5 odůvodnění rozhodnutí 2013/236 jasně vyplývá, že akcionáři Laiki byli povinni nést břemeno financování záchrany této instituce, tj. břemeno, které odpovídá rekapitalizaci z vnitřních zdrojů.
- 138 Dále tvrdí, že odůvodnění Tribunálu obsažené v bodě 218 prvního napadeného rozsudku a v bodě 217 druhého napadeného rozsudku je v rozporu s tím, že v bodě 506 prvního napadeného rozsudku a v bodě 505 druhého napadeného rozsudku Tribunál sám zmínil „rekapitalizaci dotčených bank z vnitřních zdrojů“.
- 139 Komise s argumenty navrhovatelů nesouhlasí.

Závěry Soudního dvora

- 140 Pokud jde nejprve o argument vznesený navrhovatelem ohledně obsahu přílohy k prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března 2013, je třeba jej z důvodů uvedených v bodě 122 tohoto rozsudku odmítnout jako irelevantní.

- 141 Pokud jde dále o bod 5 rozhodnutí 2013/236, je nutno konstatovat, že navrhovatelé, kteří neuplatňují žádnou vadu spočívající v jeho zkreslení, ve skutečnosti usilují o provedení nového posouzení uvedeného bodu odůvodnění, k čemuž Soudní dvůr nemá pravomoc, jak vyplývá z judikatury citované v bodech 127 a 128 tohoto rozsudku.
- 142 Pokud jde konečně o údajnou rozpornost odůvodnění napadených rozsudků, kterou namítají navrhovatelé, je třeba připomenout, že otázka, zda je odůvodnění rozsudku Tribunálu rozporné, je právní otázkou, kterou je jako takovou možno uplatnit v rámci kasačního opravného prostředku (rozsudek ze dne 16. července 2009, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, bod 71 a citovaná judikatura).
- 143 Je však nutno konstatovat, že v projednávaných věcech neexistuje žádná rozpornost mezi bodem 218 a bodem 506 prvního napadeného rozsudku a mezi bodem 217 a bodem 505 druhého napadeného rozsudku, jež by mohla vést ke zrušení těchto rozsudků.
- 144 Na jedné straně z bodu 218 prvního napadeného rozsudku a z bodu 217 druhého napadeného rozsudku totiž vyplývá, že Tribunál konstatoval, že nařízení zmíněná v bodech 20 až 24 tohoto rozsudku nestanoví, že akcie Laiki podléhají jakémukoli opatření rekapitalizace z vnitřních zdrojů. Navrhovatelé přitom nezpochybňují, že tato nařízení stanoví pouze prodej poboček Laiki usazených v Řecku, převod některých aktiv a pasiv z Laiki na BoC, jakož i poskytnutí 18 % nového základního kapitálu BoC společnosti Laiki, a tudíž nestanoví žádné opatření rekapitalizace z vnitřních zdrojů, pokud jde o akcionáře Laiki. Na druhé straně bod 506 prvního napadeného rozsudku a bod 505 druhého napadeného rozsudku uvádí, že podle zprávy MMF z května 2013 potřeba odlišovat solventní banky od bank v platební neschopnosti patřila mezi důvody, proč byla dána přednost rekapitalizaci bank Laiki a BoC z vnitřních zdrojů před mimořádným odvodem z pojištěných a nepojištěných vkladů svěřených všem kyperským bankám. Tento obecný závěr se tudíž nevztahuje specificky na uvedená nařízení, jak je Tribunál výslovně posoudil v bodě 218 prvního napadeného rozsudku a v bodě 217 druhého napadeného rozsudku, takže mu nelze vytýkat, že jeho úvahy byly stíženy jakoukoli rozporností.
- 145 Argumentace navrhovatelů není každopádně takové povahy, že by vyvracela zjištění učiněné Tribunálem v bodě 218 prvního napadeného rozsudku a v bodě 217 druhého napadeného rozsudku ohledně toho, že v žalobách podaných v prvním stupni nebyl upřesněn způsob, jak byla Rada prostřednictvím přijetí rozhodnutí 2013/236 zapojena do způsobení škody vzniklé akcionářům Laiki.
- 146 Pátý důvod kasačních opravných prostředků je tudíž třeba zamítnout.

K šestému důvodu kasačních opravných prostředků

Argumentace účastníků řízení

- 147 V rámci šestého důvodu kasačních opravných prostředků, který se dělí na tři části, navrhovatelé v podstatě tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že vyloučil existenci porušení jejich práva na vlastnictví přičitatelného aktům a jednáním orgánů Unie.
- 148 V rámci první části tohoto důvodu, jež se týká převzetí pojištěných vkladů Laiki ze strany BoC a ponechání nepojištěných vkladů u Laiki, převodu 37,5 % nepojištěných vkladů v BoC na akcie, dočasného zmrazení další části těchto nepojištěných vkladů, navrhovatelé nejprve uvádějí, že Soudní dvůr v rozsudku ze dne 20. září 2016, *Ledra Advertising a další v. Komise a ECB* (C-8/15 P až C-10/15 P, EU:C:2016:701), zkoumal pouze body 1.23 až 1.27 memoranda o porozumění ze dne 26. dubna 2013.

- 149 Dále navrhovatelé zpochybňují závěr Tribunálu obsažený v bodě 285 prvního napadeného rozsudku a v bodě 284 druhého napadeného rozsudku, podle něhož omezení práva na vlastnictví byla stanovena zákonem, ačkoli zaprvé při přijetí dotčených opatření neměla Unie pravomoc uložit žádnou rekapitalizaci z vnitřních zdrojů nebo řešení problémů dotčených bank. Zadruhé byl zákon ze dne 22. března 2013 podle nich přijat pouze pod silným tlakem vyvinutým odpůrkyněmi na kyperské orgány, jak dokládají jeho obsah diktovaný Komisí a datum jeho přijetí, tj. den následující po dni, kdy se ECB rozhodla ukončit poskytování ELA. Kritérium stanovení zákonem uvedené v čl. 52 odst. 1 Listiny tedy není podle nich splněno. Zatřetí na rozdíl od toho, co rozhodl Tribunál v bodě 276 prvního napadeného rozsudku a v bodě 275 druhého napadeného rozsudku, zákon ze dne 22. března 2013 nestanoví žádné skutečné záruky pro věřitele a akcionáře dotčených bank ani nezaručuje dodržení práva na účinnou soudní ochranu. Začtvrté se Tribunál podle nich dopustil nesprávného právního posouzení a zkreslil důkazy tím, že v bodě 282 prvního napadeného rozsudku a v bodě 281 druhého napadeného rozsudku shledal, že uplatnění postupu předchozí konzultace nebylo možné z důvodu naléhavosti dané situace.
- 150 Navrhovatelé mají konečně za to, že dotčená opatření nezohlednila zásadu proporcionality, neboť mohla být přijata jiná méně omezující opatření. V tomto ohledu zaprvé upřesňují, že skutečnost, že kyperský parlament odmítl daň z bankovních vkladů, neodůvodňuje uložení přísnějšího opatření. Zadruhé případ Kyperské republiky je naprosto srovnatelný s případem jiných ČSME, které požádaly o finanční pomoc. Zatřetí navrhovatelé připomínají, že Soudní dvůr v rozsudku ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další (C-62/14, EU:C:2015:400), uvedl, že ECB má širokou škálu možností ke ztlumení napětí na finančních trzích, zajištění stability eura a podpoře finanční stability. Začtvrté absence progresivity odpisů vkladů nad 100 000 eur je podle nich neslučitelná se zásadou proporcionality.
- 151 Ve druhé části šestého důvodu kasačních opravných prostředků, jež se týká snížení jmenovité hodnoty kmenových akcií BoC z jednoho eura na jeden cent a prodeje řeckých poboček, odkazují navrhovatelé na svou argumentaci uvedenou v rámci první části tohoto důvodu. Kromě toho tvrdí, že k prodeji řeckých poboček nedošlo v rámci otevřeného transparentního a nediskriminačního postupu.
- 152 Na podporu třetí části tohoto důvodu navrhovatelé tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že postup ECB ve vztahu k ELA nevedl ke zjevnému porušení článku 14.4 statutu ECB, zásady řádné správy a požadavků spravedlnosti a soudržnosti. Zaprvé, na rozdíl od toho, co Tribunál rozhodl v bodě 377 prvního napadeného rozsudku a v bodě 376 druhého napadeného rozsudku, ECB vyžadovala přijetí opatření uvedených v bodě 124 tohoto rozsudku, jak vyplývá z jejich argumentace uvedené v rámci druhého důvodu kasačních opravných prostředků. Zadruhé je postup tohoto orgánu podle nich stižen protiprávností, jelikož z důvodu širokého prostoru pro uvážení, který má tento orgán při rozhodování, zda je banka solventní, a tudíž poskytnutí ELA, jednala ECB v rámci rozhodovacího postupu, který je v rozporu s čl. 52 odst. 1 Listiny. Zatřetí, Tribunál podle nich neprávem dospěl v bodě 400 prvního napadeného rozsudku a v bodě 399 druhého napadeného rozsudku k závěru, že tisková zpráva ECB ze dne 21. března 2013 splňuje požadavek odůvodnění, neboť umožnila se seznámit s důvody rozhodnutí Rady guvernérů ECB z téhož dne.
- 153 Odpůrkyně s argumenty navrhovatelů nesouhlasí.

Závěry Soudního dvora

- 154 Na úvod je třeba připomenout – jak to správně učinil Tribunál v bodě 254 prvního napadeného rozsudku a v bodě 253 druhého napadeného rozsudku – že právo na vlastnictví zakotvené v článku 17 Listiny není absolutní výsadou (rozsudek ze dne 20. září 2016, Ledra Advertising a další v. Komise a ECB, C-8/15 P až C-10/15 P, EU:C:2016:701, bod 69).

- 155 Podle čl. 52 odst. 1 Listiny musí však být každé omezení výkonu práv a svobod uznaných touto Listinou stanoveno zákonem a respektovat podstatu těchto práv a svobod a při dodržení zásady proporcionality mohou být omezení těchto práv a svobod zavedena pouze tehdy, pokud jsou nezbytná a skutečně odpovídají cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého (rozsudek ze dne 31. ledna 2019, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada*, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 101).
- 156 Pokud jde o první část šestého důvodu kasačních opravných prostředků, je rovnou třeba uvést, že Tribunál nepochybil, když měl v bodě 261 prvního napadeného rozsudku a v bodě 260 druhého napadeného rozsudku za to, že posouzení provedené Soudním dvorem v bodech 73 a 74 rozsudku ze dne 20. září 2016, *Ledra Advertising a další v. Komise a ECB* (C-8/15 P až C-10/15 P, EU:C:2016:701), ohledně první série opatření zmíněných v bodech 1.23 až 1.27 memoranda o porozumění ze dne 26. dubna 2013, je v projednávaných věcech relevantní.
- 157 Pokud jde zaprvé o výtku vycházející z toho, že omezení jejich práva na vlastnictví nebyla stanovena zákonem, a konkrétně o argument navrhovatelů, že při přijetí opatření uvedených v bodě 124 tohoto rozsudku nemohla Unie vyžadovat jakoukoli rekapitalizaci z vnitřních zdrojů nebo řešení problémů dotčených bank, je každopádně třeba konstatovat, že jak správně uvedl Tribunál v bodě 284 prvního napadeného rozsudku a v bodě 283 druhého napadeného rozsudku, neexistence unijních harmonizačních opatření v oblasti rekapitalizace bank z vnitřních zdrojů v době rozhodné z hlediska skutkového stavu nijak neznamena, že členským státům bylo zakázáno přijmout opatření rekapitalizace z vnitřních zdrojů, jejichž přijetí by však nemohlo založit mimosmluvní odpovědnost Unie. Pokud jde dále o režim řešení problémů bank, Tribunál se nevyslovil k otázce, zda tento režim měl v době rozhodné z hlediska skutkového stavu právní základ v unijním právu, takže argument uplatněný navrhovateli v tomto směru musí být jako irelevantní odmítnut.
- 158 Kromě toho v rozsahu, v němž navrhovatelé tvrdí, že odpůrkyně vyvinuly extrémní tlak na kyperské orgány, aby přijaly zákon ze dne 22. března 2013, že kritérium stanovení zákonem uvedené v čl. 52 odst. 1 Listiny není splněno a uvedený zákon neposkytoval záruku věřitelům a akcionářům dotčených bank ani účinnou soudní ochranu, je třeba konstatovat, že se navrhovatelé těmito argumenty ve skutečnosti domáhají toho, aby Soudní dvůr provedl nové posouzení skutkového stavu a důkazů předložených Tribunálu, avšak neprokazují, že by v rámci tohoto posouzení, které provedl v bodech 274 až 281 prvního napadeného rozsudku a v bodech 273 až 280 druhého napadeného rozsudku, Tribunál zkreslil uvedený skutkový stav a důkazy. Jak přitom vyplývá z judikatury citované v bodech 127 a 128 tohoto rozsudku, takovéto argumenty jsou ve fázi kasačního opravného prostředku nepřípustné.
- 159 Pokud jde o argument navrhovatelů, že uplatnění postupu předchází konzultace vkladatelů a akcionářů dotčených bank bylo možné, ačkoli Tribunál v bodě 282 prvního napadeného rozsudku a v bodě 281 druhého napadeného rozsudku uvedl opak, je nutno konstatovat, že Tribunál správně opřel své úvahy v uvedených bodech napadených rozsudků o rozsudek ESLP ze dne 21. července 2016, *Mamatas a další v. Řecko* (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614), z něhož vyplývá, že požadavek, podle něhož každé omezení práva na vlastnictví musí být stanoveno zákonem, nelze vykládat v tom smyslu, že dotyčné osoby měly být před přijetím tohoto zákona konzultovány, zejména kdyby takováto předchozí konzultace nevyhnutelně zpomalila uplatnění opatření určených k zabránění kolapsu dotčených bank.
- 160 Pokud jde zadruhé o výtku vycházející z porušení zásady proporcionality, je třeba připomenout, že tato zásada vyžaduje, aby prostředky zavedené ustanovením unijního práva umožňovaly uskutečnění legitimních cílů sledovaných dotyčnou právní úpravou a nepřekračovaly meze toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné (rozsudek ze dne 31. ledna 2019, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada*, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 102 a citovaná judikatura).

- 161 V projednávaných věcech Tribunál nejprve v bodě 255 prvního napadeného rozsudku a v bodě 254 druhého napadeného rozsudku zohlednil cíl obecného zájmu sledovaný akty a jednáním odpůrků, jímž je zajištění stability kyperského finančního systému a celé eurozóny.
- 162 Dále v bodech 302 až 313 prvního napadeného rozsudku a v bodech 301 až 312 druhého napadeného rozsudku, posoudil argumenty, kterými navrhovatelé zpochybnili neexistenci méně omezujících opatření k dosažení takto sledovaného cíle. Tribunál v tomto ohledu zohlednil skutečnost, že kyperský parlament odmítl dne 19. března 2013 zavedení daně ze všech bankovních vkladů, nevýhody nebo nedostupnost alternativních řešení zmíněných v bodě 11 zprávy MMF z května 2013, rozsáhlé ztráty, které by pro daňové poplatníky i pro vkladatele způsobilo vystoupení Kyperské republiky z eurozóny, a úskalí progresivního systému odpisu, jak jej navrhovali navrhovatelé, který by zohlednil rozsah vkladů svěřených dotčeným bankám.
- 163 Konečně v bodech 311 a 312 prvního napadeného rozsudku a v bodech 310 a 311 druhého napadeného rozsudku Tribunál odmítl srovnání situace Kyperské republiky se situací jiných ČSME, které obdržely finanční pomoc, z důvodu, že finanční sektor Kyperské republiky byl nadměrně velký vzhledem k velikosti jejího hospodářství.
- 164 Z podrobných zjištění Tribunálu vyplývá, že se Tribunál nedopustil nesprávného posouzení skutkového stavu ani neporušil zásadu proporcionality, když rozhodl, že by alternativy k rekapitalizaci dotčených bank nebyly méně omezující než přijatá opatření a bez rekapitalizace by byly dotčené banky vystaveny riziku, že by musely ukončit činnost a byly by ohroženy neřízeným úpadkem, jenž by mohl mít systémový charakter tím, že by se rychle rozšířil na ostatní členské státy, ne-li na celý bankovní systém eurozóny.
- 165 První část šestého důvodu kasačních opravných prostředků tudíž musí být zamítnuta.
- 166 Pokud jde o druhou část tohoto důvodu, je třeba konstatovat, že se navrhovatelé omezují na obecný odkaz na argumentaci uvedenou v rámci první části tohoto důvodu. Z toho vyplývá, že z důvodů uvedených v bodech 156 až 165 tohoto rozsudku nemůže jejich argumentace obstát.
- 167 Pokud jde dále o výtku vycházející z toho, že k prodeji řeckých poboček nedošlo v rámci otevřeného, transparentního a nediskriminačního postupu, navrhovatelé pouze odkazují na důkazy, které předložili Tribunálu, avšak neuvádějí, které z těchto důkazů byly podle nich zkresleny. Jak přitom vyplývá z judikatury citované v bodě 128 tohoto rozsudku, Soudní dvůr nemá pravomoc posoudit takovouto výtku ve fázi kasačního opravného prostředku.
- 168 Z toho vyplývá, že druhá část šestého důvodu kasačních opravných prostředků nemůže obstát.
- 169 Pokud jde o třetí část tohoto důvodu, zejména o argumenty, kterými navrhovatelé na jedné straně zpochybňují to, že přijetí opatření uvedených v bodě 124 tohoto rozsudku nebylo vyžadováno tiskovou zprávou ECB ze dne 21. března 2013 ani rozhodnutím Rady guvernérů ECB z téhož dne, a na druhé straně zpochybňují legalitu postupu ECB při poskytování ELA, je třeba podotknout, že navrhovatelé odkazují na argumentaci, kterou uvedli v rámci druhého důvodu kasačních opravných prostředků a která se omezuje – jak bylo uvedeno v bodě 133 uvedeného rozsudku – na zopakování jejich argumentů předložených Tribunálu ohledně role ECB v tomto rámci a která byla pro nepřipustnost odmítnuta v souladu s judikaturou citovanou v bodě 127 tohoto rozsudku.
- 170 Pokud jde dále o argumentaci navrhovatelů vycházející z nedostatku odůvodnění, kterým je podle nich stížena tisková zpráva ECB ze dne 21. března 2013, stačí podotknout, že tato argumentace směřuje ke zpochybnění odůvodnění obsaženého v bodě 400 prvního napadeného rozsudku a v bodě 399 druhého napadeného rozsudku, z něhož vyplývá, že „[v] každém případě tedy za okolností projednávaného případu znění tiskové zprávy [ECB] ze dne 21. března 2013, byť lakonické, žalobcům umožňovalo, aby pochopili zejména s ohledem na kontext použitelné právní předpisy a vyjádření prezidenta ECB na

tiskové konferenci ze dne 4. dubna 2013, že platební neschopnost dotčených bank byla bez odpovídajícího ozdravného programu překážkou pro zachování stávající úrovně ELA“. Toto odůvodnění je tedy nadbytečné ve vztahu k bodům 397 až 399 prvního napadeného rozsudku a bodům 396 až 398 druhého napadeného rozsudku.

- 171 Z ustálené judikatury Soudního dvora přitom vyplývá, že argumenty směřující proti nadbytečnému odůvodnění rozhodnutí Tribunálu nemohou vést ke zrušení tohoto rozhodnutí, a nejsou tedy relevantní (rozsudek ze dne 12. února 2015, Komise v. IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, bod 33 a citovaná judikatura).
- 172 Třetí část šestého důvodu kasačních opravných prostředků, jakož i tento důvod v plném rozsahu, je tudíž třeba zamítnout.

K sedmému důvodu kasačních opravných prostředků

Argumentace účastníků řízení

- 173 V rámci sedmého důvodu kasačních opravných prostředků navrhovatelé vytýkají Tribunálu, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když shledal, že akty a jednání odpůrkyně nebyly v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání.
- 174 Zprvé tvrdí, že dopis ze dne 11. února 2013 adresovaný ředitelem kanceláře guvernéra KCB výkonným ředitelům bank Laiki a BoC poskytl jasná, přesná a bezpodmínečná ujištění, že práva vkladatelů nebudou omezena, a že tato ujištění zavazují Eurosystem.
- 175 Zadruhé závazek Euroskupiny ze dne 21. ledna 2013 poskytnout PFP Kyperské republice na základě politické dohody odsouhlasené v listopadu 2012, vyvolal podle nich očekávání vkladatelů dotčených bank, že nebude vyžadována žádná rekapitalizace z vnitřních zdrojů.
- 176 V poslední řadě zatřetí navrhovatelé tvrdí, že poskytnutí finanční pomoci jiným ČSME, a sice Irsku, Řecké republice, Španělskému království a Portugalské republice, nebylo podmíněno přijetím opatření rekapitalizace z vnitřních zdrojů, a poukazují na to, že ECB po delší dobu dovolila poskytování ELA. V této souvislosti uvádějí, že odkaz Tribunálu na rozsudek ze dne 19. července 2016, Kotnik a další (C-526/14, EU:C:2016:570), je irelevantní, neboť se uvedený rozsudek týkal jednání Komise na základě ustanovení Smlouvy o FEU týkajících se státních podpor, která stanoví jasné daný právní rámec a přiznává tomuto orgánu jasné pravomoci.
- 177 Odpůrkyně nesouhlasí s žádným z těchto argumentů.

Závěry Soudního dvora

- 178 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora má právo dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání každý jednotlivec, pokud u něj unijní orgán tím, že mu poskytl konkrétní ujištění, vyvolal podloženou naději. Nikdo se naopak nemůže dovolávat porušení této zásady, pokud mu nebyla uvedená konkrétní ujištění poskytnuta (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. září 2017, Pappalardo a další v. Komise, C-350/16 P, EU:C:2017:672, bod 39, a ze dne 31. ledna 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a další v. Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 57).
- 179 Pokud jde v projednávaných věcech o výtky vycházející z toho, že Tribunál nesprávně shledal, že dopis ze dne 11. února 2013 adresovaný ředitelem kanceláře guvernéra KCB výkonným ředitelům dotčených bank ani závazek Euroskupiny ze dne 21. ledna 2013 poskytnout PFP Kyperské republice nemohly vyvolat žádné legitimní očekávání, je třeba konstatovat, že těmito výtkami se navrhovatelé omezují na

zopakování argumentů již předložených Tribunálu a v podstatě se domáhají toho, aby Soudní dvůr znovu rozhodl o některých důkazech, aniž bylo poukázáno na jakékoli zkreslení těchto důkazů ze strany Tribunálu. Tyto výtky proto musí být na základě judikatury citované v bodech 127 a 128 tohoto rozsudku odmítnuty jako nepřípustné.

- 180 Kromě toho nemohou navrhovatelé Tribunálu vytýkat, že se v bodě 432 prvního napadeného rozsudku a v bodě 431 druhého napadeného rozsudku opřel o rozsudek ze dne 19. července 2016, Kotnik a další (C-526/14, EU:C:2016:570), aby rozhodl, že pouhá okolnost, že v předchozích fázích mezinárodní finanční krize nebylo poskytnutí finanční pomoci podmíněno přijetím opatření, jež by byla srovnatelná s těmi uvedenými v bodě 124 tohoto rozsudku, nemůže být jako taková považována za konkrétní, nepodmíněné a shodující se ujištění způsobilé vyvolat legitimní očekávání akcionářů, držitelů dluhopisů a vkladatelů dotčených bank, že tak tomu bude i v rámci poskytnutí finanční pomoci Kyperské republiky.
- 181 Věc, v níž byl vydán uvedený rozsudek, se sice bezpochyby liší z hlediska skutkového stavu od projednávaných věcí, avšak nic to nemění na tom, že zjištění Soudního dvora v bodě 65 uvedeného rozsudku, podle kterého okolnost, že podřízení věřitelé dotčených bank – tj. věřitelé, kteří jsou v případě úpadku nebo likvidace emitenta uspokojováni po držitelích dluhopisů, ale dříve než akcionáři – nebyli vyzváni k tomu, aby se podíleli na záchraně úvěrové instituce během prvních fází mezinárodní finanční krize, nebyla způsobilá vyvolat legitimní očekávání akcionářů a podřízených věřitelů, že v budoucnu nebudou podrobeni opatřením ke sdílení nákladů, nadále platí a lze jej obdobně použít v projednávaných věcech. V této souvislosti je třeba podotknout, že uvedené zjištění musí být vykládáno ve světle bodu 66 téhož rozsudku, ve kterém Soudní dvůr připomněl, že i když zásada ochrany legitimního očekávání patří k základním zásadám Unie, nemohou hospodářské subjekty důvodně očekávat, že bude zachován existující stav, který může být změněn v rámci posuzovací pravomoci unijních orgánů, a to zvláště v oblasti, která se vyznačuje stálým přizpůsobováním v závislosti na změnách hospodářské situace.
- 182 Skutečnost, že se věc, v níž byl vydán rozsudek ze dne 19. července 2016, Kotnik a další (C-526/14, EU:C:2016:570), týkala pouze postupu Komise v oblasti státních podpor poskytnutých bankovnímu sektoru – jak tvrdí navrhovatelé – nemá tedy zjevně vliv na relevanci úvah Soudního dvora pro účely projednávaných věcí, zvláště proto, že tyto věci též zapadají do kontextu finanční krize a spadají pod hospodářskou a měnovou politiku, která vyžaduje stále přizpůsobování v závislosti na změnách hospodářské situace.
- 183 Sedmý důvod kasačních opravných prostředků musí tudíž být v plném rozsahu zamítnut.

K osmému důvodu kasačních opravných prostředků

Argumentace účastníků řízení

- 184 V rámci osmého důvodu kasačních opravných prostředků mají navrhovatelé za to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když se domníval, že zásada rovného zacházení nebyla porušena přijetím aktů a jednáním odpůrkyň.
- 185 V první řadě tvrdí, že akcionáři a vkladatelé, jejichž vklady nebyly pojištěny, u bank Laiki a BoC byli diskriminováni oproti věřiteli banky Laiki, jehož nároky mají základ v ELA, a sice KCB. Konkrétně pohledávka vyplývající z ELA je podle nich výsledkem protiprávního jednání odpůrkyň, neboť KCB po několik let dovolila štědré poskytování ELA a vyžadovala její rychlé vrácení na základě jejího protiprávního rozhodnutí ze dne 21. března 2013. Navrhovatelé mimoto vytýkají Tribunálu, že opřel úvahy obsažené v bodě 449 prvního napadeného rozsudku a v bodě 448 druhého napadeného rozsudku o rozsudky ze dne 7. října 2015, Accorinti a další v. ECB (T-79/13, EU:T:2015:756, bod 92), a ze dne

24. ledna 2017, Nausicaa Anadyomène a Banque d'escompte v. ECB (T-749/15, nezveřejněný, EU:T:2017:21, body 108 a 109), ačkoli se tyto rozsudky týkaly koupě státních dluhopisů, a nikoli bankovních vkladů.

186 V druhé řadě navrhovatelé tvrdí, že byli nepřímě diskriminováni na základě státní příslušnosti oproti majitelům vkladů u řeckých poboček. Konkrétně zaprvé tato diskriminace je podle nich v rozporu se svobodou usazování. Zadruhé vágní riziko, že by odpis vkladů u řeckých poboček mohl v Řecku způsobit celoplošné vybírání vkladů, nemůže podle navrhovatelů odůvodnit diskriminační zacházení. Zatřetí podpora, kterou poskytla Euroskupina PSI navzdory riziku šíření nákazy do bank Laïki a BoC, dokládá, že navrhovatelé jsou diskriminováni oproti vkladatelům a akcionářům řeckých bank.

187 Navrhovatelé ve třetí řadě tvrdí, že jsou diskriminováni oproti vkladatelům, jejichž vklady nepřesahovaly 100 000 eur. Předně tvrdí, že podle Evropského soudu pro lidská práva není spravedlivé používat hranici 100 000 eur jako rozlišovací faktor pro uložení odpisu hodnoty dluhopisů (rozsudek ESLP ze dne 21. července 2016, Mamatas a další v. Řecko, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, bod 137), což platí i pro vklady. Dále rozdíl, který činí směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/19/ES ze dne 30. května 1994 o systémech pojištění vkladů (Úř. věst. 1994, L 135, s. 5; Zvl. vyd. 06/02, s. 252) mezi vklady do a nad 100 000 eur, není relevantní, neboť možnost vymáhat vypořádání pohledávek pocházejících z vkladů nad 100 000 eur byla navrhovatelům odmítnuta. Konečně navrhovatelé tvrdí, že odpůrkyně porušily tuto směrnici tím, že opatření podmíněnosti, jež přijala Euroskupina na zasedání ze dne 16. března 2013, stanovila, že u vkladů do 100 000 eur dojde ke ztrátě ve výši 6,75 %.

188 Ve čtvrté řadě navrhovatelé tvrdí, že byli diskriminováni oproti vkladatelům a akcionářům bank jiných ČSME, kterým byla poskytnuta finanční pomoc. V této souvislosti zejména zdůrazňují, že částka odpovídající této pomoci pokaždé přesahovala částku PFP poskytnutou Kyperské republice a byla poskytnuta za méně přísných podmínek.

189 V páté a poslední řadě navrhovatelé tvrdí, že Tribunál neprávem dovodil, že se navrhovatelé nacházejí v odlišné situaci oproti členům kyperského družstevního bankovníctví, a to vzhledem k insolvenční, v níž se nacházejí banky Laïki a BoC, přičemž tato insolvence byla podle nich urychlena jednáním odpůrkyně. Dále jelikož tato insolvence nebyla určena správním nebo soudním orgánem, nemůže vágní pojem „insolvence“ být objektivním důvodem k rozdílnému zacházení, jehož byli navrhovatelé obětí. Tribunál navíc nebyl oprávněn se opřít o zprávu MMF z května 2013, neboť tato zpráva je z doby následující po přijetí opatření uvedených v bodě 124 tohoto rozsudku.

190 Odpůrkyně nesouhlasí s těmito různými argumenty.

Závěry Soudního dvora

191 Obecná zásada rovného zacházení jakožto obecná zásada unijního práva vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 6. června 2019, P. M. a další, C-264/18, EU:C:2019:472, bod 28 a citovaná judikatura).

192 Porušení zásady rovného zacházení z důvodu odlišného zacházení předpokládá, že dotčené situace jsou srovnatelné s ohledem na veškeré prvky, které je charakterizují (viz zejména rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a další, C-127/07, EU:C:2008:728, bod 25).

- 193 Pokud jde zaprvé o výtku vycházející z údajné diskriminace navrhovatelů oproti věřiteli banky Laïki, jehož nároky mají základ v ELA, a sice KCB, Tribunál v bodě 448 prvního napadeného rozsudku a v bodě 447 druhého napadeného rozsudku uvedl, že jak sami navrhovatelé uznali, spadá poskytování ELA do pravomoci národních centrálních bank, což znamená, že v projednávaných věcech mohla pouze KCB poskytnout ELA bance Laïki, a měla tedy vůči poslední zmíněné bance pohledávku.
- 194 V bodě 449 prvního napadeného rozsudku a v bodě 448 druhého napadeného rozsudku Tribunál upřesnil, že na rozdíl od majitelů nepojištěných vkladů v dotčených bankách a akcionářů BoC, kteří jednají ve vlastním soukromém zájmu, přijímá centrální banka Eurosystemu rozhodnutí vedená čistě cíli veřejného zájmu, jak to vyplývá z rozsudků ze dne 7. října 2015, Accorinti a další v. ECB (T-79/13, EU:T:2015:756, bod 92), a ze dne 24. ledna 2017, Nausicaa Anadyomène a Banque d'escompte v. ECB (T-749/15, nezveřejněný, EU:T:2017:21, body 108 a 109).
- 195 Poté, co Tribunál v bodě 450 prvního napadeného rozsudku a v bodě 449 druhého napadeného rozsudku konstatoval, že KCB získala pohledávku vyplývající z ELA za účelem přispění k dosažení cíle obecného zájmu, jímž bylo zajištění stabilizace kyperského finančního systému a celé eurozóny, dospěl v bodě 452 prvního napadeného rozsudku a v bodě 451 druhého napadeného rozsudku k závěru, že majitelé nepojištěných vkladů v dotčených bankách, jakož i akcionáři BoC na straně jedné a KCB na straně druhé se nenacházejí ve srovnatelné situaci, takže zásada rovného zacházení nebyla porušena.
- 196 Tyto úvahy nejsou stíženy žádnou vadou spočívající v nesprávném právním posouzení s ohledem na judikaturu uvedenou v bodech 191 a 192 tohoto rozsudku.
- 197 Tribunálu navíc nelze vytýkat, že opřel své úvahy o rozsudky uvedené v bodě 194 tohoto rozsudku z důvodu, že se tyto rozsudky týkaly koupě dluhopisů řeckého státu, a nikoli bankovních vkladů. V této souvislosti je třeba zdůraznit – jak správně uvedla ECB – že nehledě na povahu opatření restrukturalizace předmětného veřejného dluhu se centrální banka Evropského systému centrálních bank (ESCB), která sleduje cíl veřejného zájmu, nachází v odlišné situaci než soukromí investoři, kteří jsou majiteli pohledávek vůči státu, a takoví majitelé bankovních vkladů, jako jsou navrhovatelé.
- 198 Pokud jde zadruhé o výtku vycházející z údajné diskriminace navrhovatelů oproti majitelům vkladů u řeckých poboček, navrhovatelé tvrdí, že takováto diskriminace je v rozporu se svobodou usazování. V této souvislosti stačí konstatovat, že navrhovatelé uplatňují tuto výtku poprvé před Soudním dvorem, takže musí být jako nepřipustná odmítnuta (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. prosince 2017, Telefónica v. Komise, C-487/16 P, nezveřejněný, EU:C:2017:961, bod 84, a ze dne 26. září 2018, Philips a Philips France v. Komise, C-98/17 P, nezveřejněný, EU:C:2018:774, bod 42).
- 199 Ve zbývajících částech je třeba podotknout, že se argumenty navrhovatelů týkají, aniž je namítáno jakéhokoli zkreslení, skutkových zjištění a posouzení důkazů, jež Tribunál popsal v bodech 467, 476 a 477 prvního napadeného rozsudku a v bodech 466, 475 a 476 druhého napadeného rozsudku, jež se týkají rizika celoplošného vybírání vkladů v Řecku, jež by vyvolalo odpis vkladů u řeckých poboček, které odůvodňuje tvrzenou diskriminaci, a faktického kontextu, v němž Eurokupina vyzvala k PSI, takže z důvodů uvedených v bodech 127 a 128 tohoto rozsudku musí být uvedené argumenty jako nepřipustné odmítnuty.
- 200 Pokud jde zatřetí o výtku vycházející z údajné diskriminace navrhovatelů oproti vkladatelům dotčených bank, jejichž vklady nepřesahovaly 100 000 eur, je v první řadě třeba podotknout, že závěr, k němuž dospěl Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ze dne 21. července 2016, Mamatas a další v. Řecko (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, bod 137), podle něhož by nebylo spravedlivé používat hranici 100 000 eur jako rozlišovací faktor pro uložení odpisu hodnoty dluhopisů, byl vyvozen s ohledem na zvláštní povahu dotčených fyzických a právnických osob jakožto držitelů dluhopisů, a nikoli povahu bankovního vkladatele, jež spadá do působnosti směrnice 94/19.

- 201 V posledně zmíněném ohledu je zadruhé ohledně argumentace uvedené navrhovateli ke zpochybnění relevance této směrnice v kontextu projednávaných věcí třeba konstatovat, že tato argumentace nesplňuje požadavky, které byly připomenuty v bodě 127 tohoto rozsudku, podle nichž musí být přesným způsobem uvedeny kritizované části rozsudku, jehož zrušení je navrhováno, jakož i právní argumenty, které tento návrh specificky podporují, takže uvedená argumentace musí být jako nepřípustná odmítnuta.
- 202 Pokud jde začtvrté o výtku vycházející z údajné diskriminace navrhovatelů oproti vkladatelům a akcionářům bank jiných ČSME než Kyperské republiky, kterým byla poskytnuta finanční pomoc dříve než tomuto členskému státu, je třeba konstatovat, že Tribunál v bodě 490 prvního napadeného rozsudku a v bodě 489 druhého napadeného rozsudku uvedl, že opatření, která mohou být spojena s finanční pomocí poskytovanou EMS k řešení finančních potíží, s nimiž se potýká členský stát, který čelí potřebám rekapitalizovat svůj bankovní systém, se mohou v jednotlivých případech zásadně lišit v závislosti na řadě jiných faktorů, než je výše podpory ve vztahu k velikosti ekonomiky tohoto státu. V tomto ohledu Tribunál v uvedených bodech napadených rozsudků upřesnil, že těmito faktory mohou být zejména hospodářská situace přijímajícího státu, vyhlídky dotčených bank na návrat k hospodářské životaschopnosti, důvody, které vedly k jejich potížím, včetně případné nadměrné velikosti bankovního sektoru přijímajícího státu ve vztahu k jeho národnímu hospodářství, mezinárodní hospodářský vývoj nebo zvýšená pravděpodobnost budoucích intervencí EMS (nebo jiných mezinárodních organizací, institucí a orgánů Unie nebo států) na podporu jiných států v obtížích, které mohou vyžadovat preventivní omezení částek vynaložených na jednotlivé intervence.
- 203 Argumenty navrhovatelů nejsou s to prokázat, že toto posouzení provedené Tribunálem je chybné. Zprvce okolnost, na kterou navrhovatelé poukázali, že „hospodářská funkce vkladu [nebo akcie] v některém státě eurozóny je srovnatelná s hospodářskou funkcí, kterou plní v jiném státě eurozóny“, nijak neznamená, že se vkladatelé a akcionáři Kyperské republiky nacházejí v situaci srovnatelné se situací vkladatelů a akcionářů jiných ČSME, kterým EMS poskytl finanční pomoc dříve než Kyperské republice, neboť faktory, které je třeba zohlednit při srovnávací analýze, jsou spjaté se samostatnými členskými státy.
- 204 Zadruhé je bezvýznamné, že jak tvrdí navrhovatelé, tito „v žádném případě nemohli být činěni odpovědnými za důvody, nehledě na jejich povahu, které mohly vést k potřebě finanční pomoci [Kyperské republiky]“. Nejen že tato okolnost nemá vliv na úvahy uvedené Tribunálem v rámci posouzení případné diskriminace navrhovatelů oproti vkladatelům a akcionářům bank jiných ČSME než Kyperské republiky, které byly dříve příjemci finanční pomoci poskytnuté EMS, ale především nebrání tomu, aby byl obsah opatření, jež mohou být spojena s uvedenou pomocí, diktován úvahami týkajícími se výlučně finančních obtíží, s nimiž se potýkal ČSME žádající o tuto pomoc.
- 205 Zatřetí je nutno konstatovat, že argument navrhovatelů, že Kyperská republika obdržela nejnižší podporu za těch nejdrastičtějších podmínek, je pouhým zopakováním argumentů již uvedených u Tribunálu, a tudíž musí být s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 127 tohoto rozsudku odmítnut jako nepřípustný.
- 206 Pokud jde konečně zapáté o výtku vycházející z údajné diskriminace navrhovatelů oproti členům kyperského družstevního bankovníctví, je nutno konstatovat, že výtky uplatněné navrhovateli, jež souvisí s údajnou insolvencí dotčených bank urychlenou jednáním odpůrků a s nevyužitím správního nebo soudního rozhodnutí za účelem určení uvedené insolvence, jsou příliš nepřesné a nejsou dostatečně podloženy na to, aby Soudní dvůr mohl vykonat přezkum napadených rozsudků. Tyto výtky se mimoto v rozsáhlé míře týkají posouzení skutkového stavu. Je přitom třeba připomenout, že podle judikatury citované v bodě 128 tohoto rozsudku nemohou takováto posouzení podléhat přezkumu, který má Soudní dvůr vykonat v rámci kasačního opravného prostředku, ledaže by došlo ke zkreslení daného skutkového stavu, které však není v projednávaných věcech namítáno.

- 207 Pokud jde dále o argument vycházející z toho, že Tribunál nemohl opřít své úvahy v bodě 503 prvního napadeného rozsudku a v bodě 502 druhého napadeného rozsudku o zprávu MMF z května 2013, je třeba zdůraznit – jak to správně uvedla Komise – že Tribunál na tuto zprávu odkázal pouze k podepření svého závěru, že ústřední kyperský subjekt Co-operative Central Bank a družstevní úvěrové instituce se nenacházely v insolvenci na rozdíl od dotčených bank. K tomuto závěru v uvedených bodech napadených rozsudků dospěl na základě skutečností a důkazů, které navrhovatelé nezpochybňují, a sice oddílu 3.1 zpřístupnění informací uskutečněného uvedeným subjektem v květnu 2013 na základě třetího pilíře „basilejského rámce“, jehož cílem bylo zabezpečit minimální úroveň vlastního kapitálu k zajištění finančního zdraví bank, a z odpovědí poskytnutých ECB na jednání u Tribunálu, takže tento argument musí být jako irelevantní odmítnut.
- 208 Z toho vyplývá, že osmý důvod kasačních opravných prostředků musí být zamítnut.
- 209 Vzhledem k tomu, že všechny důvody kasačních opravných prostředků byly zamítnuty, je třeba kasační opravné prostředky podané navrhovateli zamítnout v plném rozsahu.

K žalobám před Tribunálem

- 210 V souladu s čl. 61 prvním pododstavcem druhou větou statutu Soudního dvora Evropské unie může Soudní dvůr v případě, že zruší rozhodnutí Tribunálu, vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje.
- 211 Tak tomu v projednávaných věcech je.
- 212 Zaprvé z odůvodnění uvedeného v bodech 78 až 97 tohoto rozsudku totiž vyplývá, že Euroskupina není subjektem Unie zřízeným Smlouvami, jehož akty nebo jednání by mohly být napadeny žalobou na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie na základě čl. 340 druhého pododstavce SFEU.
- 213 Je proto třeba vyhovět námitkám nepřípustnosti vzneseným Radou v rozsahu, v němž se týkají žalob podaných žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P proti Euroskupině.
- 214 Pokud jde zadruhé o čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236, bylo v bodě 116 tohoto rozsudku uvedeno, že toto ustanovení, přestože vyžadovalo, aby Kyperská republika zachovala nebo dále prováděla převod nepojištěných vkladů BoC na akcie, nezbavovalo kyperské orgány rozsáhlého prostoru pro uvážení za účelem vymezení konkrétních pravidel tohoto převodu. Škoda údajně vzniklá navrhovatelům z důvodu uvedeného převodu tedy každopádně nevyplývá z uvedeného ustanovení, ale z prováděcích opatření přijatých Kyperskou republikou k provedení tohoto převodu.
- 215 Je tudíž třeba vyhovět námitkám nepřípustnosti vzneseným Radou ve vztahu k čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236.
- 216 Z toho vyplývá, že žaloby podané žalobci v prvním stupni ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P v rozsahu, v němž se týkají Euroskupiny, a žaloby podané žalobci proti čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236 musí být pro nepřípustnost odmítnuty.

K nákladům řízení

- 217 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora platí, že není-li kasační opravný prostředek opodstatněný nebo je-li tento kasační prostředek opodstatněný a Soudní dvůr vydá sám konečné rozhodnutí ve věci, rozhodne o nákladech řízení.

- 218 Podle čl. 138 odst. 1 uvedeného jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 téhož jednacího řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 219 V projednávaných věcech, pokud jde o kasační opravné prostředky podané ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P, žalobci v prvním stupni v těchto věcech neměli ve věci úspěch, a proto je v souladu s návrhy Rady a Komise důvodné rozhodnout, že ponесou vlastní náklady řízení a nahradí náklady vynaložené Radou a Komisí v řízeních o kasačním opravném prostředku a v řízeních u Tribunálu.
- 220 Pokud jde o kasační opravné prostředky podané ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P, Rada, Komise a ECB požadovaly náhradu nákladů řízení a navrhovatelé neměli ve věci úspěch, a proto je důvodné uložit poslezně uvedeným, že ponесou vlastní náklady řízení a nahradí náklady vynaložené těmito orgány v řízeních o kasačním opravném prostředku a v řízeních u Tribunálu.
- 221 Podle čl. 140 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 téhož jednacího řádu, členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení. Finská republika jako vedlejší účastnice v těchto řízeních o kasačních opravných prostředcích musí tedy nést vlastní náklady řízení související s těmito řízeními.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) **Rozsudky Tribunálu Evropské unie ze dne 13. července 2018, K. Chrysostomides & Co. a další v. Rada a další (T-680/13, EU:T:2018:486), a ze dne 13. července 2018, Bourdouvali a další v. Rada a další (T-786/14, nezveřejněný, EU:T:2018:487), se zrušují v částech, v nichž zamítají námitky nepřijatelnosti vznesené Radou Evropské unie v rozsahu, v němž se týkají žalob podaných v těchto věcech proti Euroskupině a proti čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí Rady 2013/236/EU ze dne 25. dubna 2013 určeného Kypru o zvláštních opatřeních pro obnovu finanční stability a udržitelného růstu.**
- 2) **Žaloby podané v prvním stupni ve věcech T-680/13 a T-786/14 jsou nepřijatelné v rozsahu, v němž směřují proti Euroskupině a čl. 2 odst. 6 písm. b) rozhodnutí 2013/236.**
- 3) **Hlavní kasační opravné prostředky podané ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P se zamítají.**
- 4) **D^r. K. Chrysostomides & Co. LLC, Agroton plc, Joanna a Kyriaki Andreou, Bundeena Holding plc, Henrietta Jindra Burton, C & O Service & Investment Ltd, C. G. Christofides Industrial Ltd, Phidias Christodoulou, Georgia Phanou-Christodoulou, Christakis Christofides, Theano Chrysafi, Andreas Chrysafis, Dionysios Chrysostomides, Eleni K. a Eleni D. Chrysostomides, D & C Construction and Development Ltd, Chrystalla Dekatris, Constantinos Dekatris, D^r. K. Chrysostomides and Co., Emily Dragoumi, Parthenopi Dragoumi, James Droushiotis, Eastvale Finance Ltd, Nicos Eliades, Tereza Eliades, Goodway Alliance Ltd, Christos Hadjimarkos, Johnson Cyprus Employees Provident Fund, Kalia Georgiou LLC, Komposit Ltd, Platon M. Kyriakides, L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, Lois Builders Ltd, Athena Mavronicola-Droushiotis, Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, Neita International Inc., Sophia Nicolatos, Paris & Barcelona Ltd, Louiza Patsiou, Probus Mare Marine Ltd, Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, R. A. M. Oil Cyprus Ltd, Steelway Alliance Ltd, Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, The Cyprus Phassouri Estates Ltd, The Prnses Ltd, Christos Tsimon, Nafsika Tsimon, Unienergy Holdings Ltd a Julia Justine Jane Woods, jakož i Eleni Pavlikka Bourdouvali, Georgios Bourdouvalis, Nikolina Bourdouvali, Coal Energy Trading Ltd, Christos Christofi, Elisavet Christofi, Athanasia Chrysostomou, Sofoklis Chrysostomou, Clearlining Ltd, Alan Dimant, Dodoni Ependyseis Chartofylakou Dimosia Etaireia Ltd, Dtek Holding Ltd, Dtek Trading Ltd, Elma Holdings pcl, Elma Properties &**

Investments plc, Agrippinoulla Fragkoudi, Dimitrios Fragkoudis, Frontal Investments Ltd, Costas Gavrielides, Eleni Harou, Theodora Hasapopoullou, Gladys Iasonos, Georgios Iasonos, Jupiter Portfolio Investments plc, George Karkousi, Lend & Seaserve Ltd, Liberty Life Insurance plc, Michail P. Michailidis Ltd, Michalakis Michaelides, Rena Michael Michaelidou, Akis Micromatis, Erginos Micromatis, Harinos Micromatis, Alvinos Micromatis, Plotinos Micromatis, Nertera Investments Ltd, Andros Nicolaides, Melina Nicolaides, Ero Nicolaidou, Aris Panagiotopoulos, Nikolitsa Panagiotopoulou, Lambros Panayiotides, Ersi Papaefthymiou, Kostas Papaefthymiou, Restful Time Co., Alexandros Rodopoulos, Seatec Marine Services Ltd, Sofoklis Chrisostomou & Yioí Ltd, Marinos C. Soteriou, Sparotin Ltd a Miranda a Myria Tanou ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady vynaložené Radou Evropské unie a Evropskou komisí v souvislosti s řízeními v prvním stupni a řízeními o kasačních opravných prostředcích ve věcech C-597/18 P a C-598/18 P.

- 5) D^r. K. Chrysostomides & Co. LLC, Agroton plc, Joanna a Kyriaki Andreou, Henrietta Jindra Burton, C & O Service & Investment Ltd, C.G. Christofides Industrial Ltd, Christakis Christofides, Theano Chrysafi, Andreas Chrysafis, Dionysios Chrysostomides, Eleni K. a Eleni D. Chrysostomides, D & C Construction and Development Ltd, Chrystalla Dekatris, Constantinos Dekatris, D^r. K. Chrysostomides and Co., Emily Dragoumi, Parthenopi Dragoumi, Eastvale Finance Ltd, Nicos Eliades, Tereza Eliades, Goodway Alliance Ltd, Christos Hadjimarkos, Johnson Cyprus Employees Provident Fund, L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, Lois Builders Ltd, Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, Neita International Inc., Paris & Barcelona Ltd, Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, R.A.M. Oil Cyprus Ltd, Steelway Alliance Ltd, Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, The Cyprus Phassouri Estates Ltd, Christos Tsimon, Nafsika Tsimon a Julia Justine Jane Woods, jakož i Eleni Pavlikka Bourdouvali, Georgios Bourdouvalis, Nikolina Bourdouvali, Christos Christofi, Elisavet Christofi, Clearlining Ltd, Dtek Holding Ltd, Dtek Trading Ltd, Agrippinoulla Fragkoudi, Dimitrios Fragkoudis, Frontal Investments Ltd, Costas Gavrielides, Eleni Harou, Theodora Hasapopoullou, Gladys Iasonos, Georgios Iasonos, George Karkousi, Lend & Seaserve Ltd, Michail P. Michailidis Ltd, Michalakis Michaelides, Rena Michael Michaelidou, Andros Nicolaides, Melina Nicolaides, Ero Nicolaidou, Aris Panagiotopoulos, Nikolitsa Panagiotopoulou, Alexandros Rodopoulos, Seatec Marine Services Ltd a Marinos C. Soteriou ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady vynaložené Radou Evropské unie, Evropskou komisí a Evropskou centrální bankou (ECB) v souvislosti s řízeními v prvním stupni a řízeními o kasačních opravných prostředcích ve věcech C-603/18 P a C-604/18 P.
- 6) Finská republika ponese vlastní náklady řízení vynaložené v řízeních o těchto kasačních opravných prostředcích.

Podpisy.